

SIBENSKI IŠTI

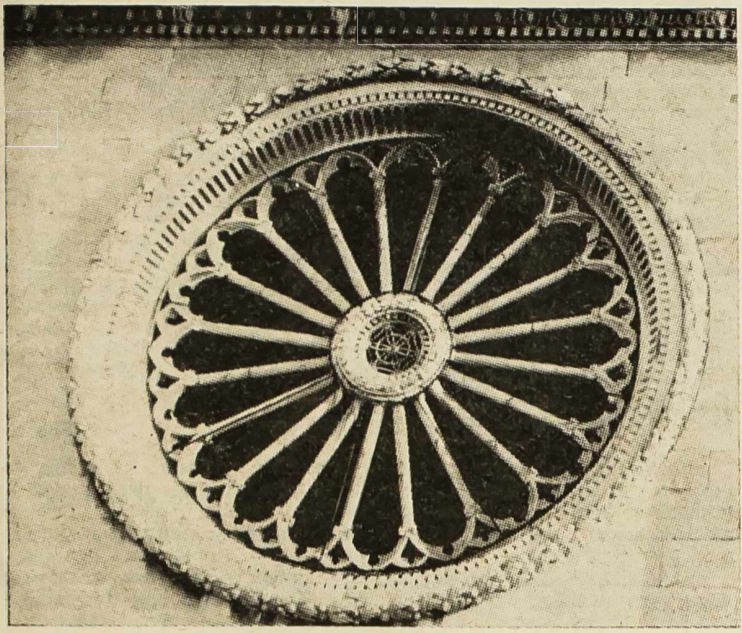
ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XIV — BROJ 682 — CIJENA 40 DINARA

LIST IZLAZI SRIJEDOM

SIBENIK, 13. LISTOPADA 1965. GODINE

REFORMA I RADNI
»ISHRANA«, »KA
KOMENTAR: ZAGA
STANJE PRIVRED
ZAPOŠLJAVANJA
KRKOM UZVODNO (II)
O POČUJTE DOLAZAK NAŠ (II)
NE SAMO UČITELJ
OSJEĆAJ KOJI NAM NEDOSTAJE
ČAKULE
PONOVO U ELITNO DRUŠTVO
PROBLEM SU SAMO BRANICI

Historijski spomenici

Šibenska katedrala ima bezbroj interesantnih detalja. Oni su svaki za sebe malo remek-djelo arhitekture i umjetnosti. Jedan takav detalj je i veliko okno — rozeta — u sredini iznad glavnog portala katedrale. Veoma je bogato ukrašeno. Iz sredine prema periferiji nižu se koncentrični stupovi, a s unutrašnje strane sitni žljebovi, dok se oko nalazi vijenac od lovorike. Prozor je 1531. godine izradio Jakov iz Maestre. Biskup Fosco je 1890. godine postavio na prozor staklenu ružu, koja je u stanovitaj mjeri narušila prvobitni originalni izraz ovog detalja. Zanmajivo je da je ovaj prozor poslužio za imitaciju sličnih prozora na šibenskim crkvama Sv. Križa i Sv. Duha. U najvišem gornjem dijelu pročelja katedrale, iznad velikog prozora, postavio je 1536. godine Ivan Mestičević manje okno. J. Čelar

Svečana sjednica Općinskog odbora društava „Naša djeca“

PREDŠKOLSKE BRIGE

U petak 8. o. m. održana je svečana sjednica Općinskog odbora društava »Naša djeca« u povodu Dječjeg tjedna i 15-godišnjice djelovanja ove društveno-političke organizacije. U referatu kojeg je podnijela Emica Bego, tajnik ovog odbora iznijeti su dosadašnji rezultati i teškoće na koje su nailazili Odbor i društva u cjelini. Na području šibenske općine danas djeluje 17 društava sa 3.500 članova. Rad dječjih institucija, po tko zna koji put je to rečeno, nije zadovoljavajuć. Što da se kaže o kapacitetu i broju djece smještene u tim objektima? U priličnoj mjeri zabrinjava podatak da je od 7 tisuća djece u dobi od treće do sedme godine smješteno u predškolskim ustanovama jedva 500 mališana. Konstatirano je također da odgovorni faktori pokazuju veoma mal interes oko smještaja djece do treće godine života.

I upravo kad je riječ o prošireno kapaciteta dječjih ustanova, o nabavi opreme, o obnavljanju biblioteka sa dječjim knjigama, o dječjim igralištima, i tome slično stalno proviđa jedno te isto pitanje: otuda namaknuti potrebna sredstva? Poznate je također da zajednica dotira lična primanja odgajateljskog kadra, a da se za materijalne rashode brinu roditelji djece smještene u tim ustanovama. Što da se kaže o školskim i mliječnim kuhinjama? Iako je školska godina već počela, nijedna školska kuhinja još ne radi, a one bi naročito dobro došle djeci koja žive u selima dalmatinske Zagore, s obzirom na njihovu nedovoljnu ishranjenost. Otvaranje mliječne kuhinje, osobito za čaše-pužnike, nužna je potreba, kao i postojanje jedne prostorije u kojoj bi se zadržavali svi daci - putnici do početka školske obuke. To posebno vrijedi za ova djecu koja svakog jutra stižu u grad sat, pa i dva prije početka nastave. Jer su takva djeca prepuštena ulici, lutaju po gradu, igraju na karte za novac, a neki su čak zašli u vode kriminaliteta. O svemu tome trebalo bi povesti veću brigu i sva ta pitanja riješiti što je moguće prije i na zadovoljavajući način.

Tokom diskusije iznijeto je više dobrih i korisnih prijedloga o daljnjem razvoju predškolskih ustanova. Unutrašnje rezerve, kako je rekao jedan od diskutanata, treba prvenstveno tražiti u povećanju produktivnosti i proizvodnje u radnim organizacijama koje bi bile dužne da participiraju izvjesna sredstva za povećanje kapaciteta predškolskih ustanova. Podnesen je također prijedlog da doprinos ne bude jednak za sve roditelje djece smještene u dječjim vrtićima, već da se on odredi prema prihodima jednog ili dvoje zaposlenih roditelja. Naime, čudnovato je da zajednica osim roditelja sa malim prihodima dotira i one koji imaju veće prihode. Isto tako apsurd predstavlja pomanjkanje prostorija za rad sa djecom — jer je više prostorija na području grada ili zatvoreno ili se nedovoljno koristi. Gotovo

slično stanje je na relaciji servisi — nezaposlene žene. S jedne strane, velik broj žena traži posao, a s druge strane — ne djeluje nijedan servis za čuvanje djece, i slični servisi.

Na ovom je skupu izraženo uvjerenje da bi predškolske institucije trebalo tretirati jednako kao i osnovno školstvo, jer da su oni ne samo sastavni dio

obrazovanja i odgoja djece nego i institucije koje pružaju izdašnu pomoć zaposlenim roditeljima. Prema tome, društveno-politički organi treba da pokažu više interesa i više razumijevanja kad su u pitanju zahtjevi za proširenjem sadašnjih kapaciteta dječjih ustanova i ulaganja namijenjena odgoju i obrazovanju predškolske djece.

U vezi s tim, nije naodmet spomenuti prijedlog jednog diskutanta koji se založio za preorientaciju politike trošenja sredstava. U svome izlaganju on je naveo da je od 1960. godine do danas na području šibenske općine registrirano 400 maloljetnih prestupnika, a ove godine čak 118 (do 14. godine života). Naime, dok se godišnje

troši više milijuna dinara za desetak maloljetnih prestupnika smještenih u domovima, dotle se nijedan dinar ne ulaže za preventivu, odnosno za sprečavanje kriminaliteta kod maloljetnika. A o tome bi ubuduće baš trebalo povesti više brige. Ili, na primjer, poznato je da zajednica godišnje troši 46 milijuna dinara za prijevoz daka od kuće do škole i natrag a da se baš među dacima - putnicima regrutiraju prestupnici za koje opet zajednica troši novac. Treba također razmisliti i o činjenici da je šibensko područje, koje se turistički razvija, iz godine u godinu sve ugroženije od maloljetnih delikvenata, koji nam mogu donijeti prilične štete u turističkom prometu. (jj)

NEOPHODNO

DONIJETI KONKRETNE PROGRAME

Pored ostalih, sastanku je prisustvovala i drug Miloš Zanko, potpredsjednik Sabora SR Hrvatske.

Prošlog petka u Šibeniku je održan sastanak predsjednika općinskih skupština Imotski, Vrbovac, Sinj, Trogir, Drniš i Šibenik. Na sastanku se raspravljalo o planovima koje treba donijeti da bi se ta područja ekonomski uzdigla. Dogovoru predsjednika općinskih skupština prisustvovali su Miloš Zanko, potpredsjednik Sabora SR Hrvatske, Ivica Pavelić, predsjednik Odbora za društveni plan i financije Republičkog vijeća, Milka Planinc, predsjednik Odbora za prosvjetu, nauku i kulturu Republičkog vijeća, Franjo Škrclec, predsjednik Odbora za robni promet, saobraćaj i turizam Republi-

čkog vijeća, predsjednik Skupštine kotara Split inž. Zvone Jurišić i naš poslanik u Republičkom vijeću Sabora Josip Ninić.

Izlaganja predsjednika pojedinih općinskih skupština potvrdila su mišljenje da te općine imaju potencijalne mogućnosti za brzi ekonomski razvoj. Da bi se te mogućnosti realizirale, neophodno je da se naprave konkretni planovi razvoja. Na sastanku je ukazano na to da je prijeko potrebno da se u tim nastojanjima pojedine općine međusobno povežu, jer pripadaju regiji koja ima, pored ostalog, niz problema koje bi se na taj način moglo lakše i prije riješiti. Tu se u prvom redu pomišlja na vodoopskrbu, cestovni saobraćaj, elektrifikaciju, tu-

rizam, školstvo, itd. Na sastanku je, na primjer, istaknut problem saobraćaja, te je naglašena potreba izgradnje auto-puta Zagreb — Split i ceste Muć-Drniš-Roški Slap i Šibenik-Drniš-Knin. Također je bilo govora i o mogućnostima kreditiranja individualnih poljoprivrednih proizvođača. Vidno mjesto u dogovoru predsjednika općinskih skupština dato je daljnjem razvoju aluminijske industrije, a naglašena je i potreba da se što prije naprave konkretni planovi i izradi dokumentacija. Održano savjetovanje uvod je u sjednice Sabora SR Hrvatske na kojima će se raspravljati o nerazvijenim područjima. Kako se očekuje, te će se rasprave u Saboru održati u studenome ove godine. D. B.

Kako se provode propisi o radnim odnosima?

Dva mišljenja o jednom slučaju

Interesiralo nas je kako se na području naše komune provode propisi o radnim odnosima, ima li protuzakonitih radova, kako se do njih dolazi i što se radi na njihovu otklanjanju. Zbog toga smo navratili u Inspekciju rada Skupštine općine Šibenik, gdje smo dobili obavještenje da se propisi o radnim odnosima provode uglavnom pravilno. Međutim, rečeno nam je da ima i nekoliko primjera koji su — prema mišljenju inspektora rada — nepravilni.

Vrijedno je zabilježiti da je informiranje radnih ljudi o njihovim pravima i dužnostima na osnovu novih zakonskih propisa bilo veoma dobro, i to naročito u većim radnim kolektivima. Konstatirano je, također, da prilikom zapošljavanja novih radnika nije bilo problema između službe za zapošljavanje i radnih organizacija. Naime, Zavod za zapošljavanje strogo poštuju principe koji su navedeni u članu 19, stav 4. Osnovnog zakona, po kojima radna zajednica sama odlučuje o prijemu radnika na rad.

No, inspektori rada su uočili i neke propuste. Tako je, na primjer, komunalna ustanova »Zelenila« sklopljenje ugovora na određeno vrijeme izjednačila sa bivšim privremenim radnim odnosom i svoje radnike još uvijek dijeli na stalne i privremene. Na temelju toga »privremenim« radnicima uskraćuje jednako pravo učesća u raspoloživi ostvarenih sredstava za osobne dohotke.

U istoj su radnoj organizaciji rokovi za prestanak rada privremenom odlukom nepravilno određeni. Pri određivanju tih rokova kao kriterij uzeta je samo stručna sprema, a ne i radni staž. Tako je u jednom slučaju (riječ je o Paški Stričanu, nekvalificiranom radniku sa 23 godine radnog staža) nakon saopćenja odluke o prestanku njegova rada određeno da oстане u organizaciji samo 30 dana — jednako kao i svakome najmlađem radniku.

Inspekcija rada smatra da je to nepravilno i da to nije je-

ljeno na zakonskim osnovama. Zbog toga je ustanovi »Zelenila« upućen pismeni podnesak. U njemu se kaže: »Na zahtjev radnika za posredovanje, a povodom vaše odluke br. 764/65, od 31. kolovoza 1965. godine, o prestanku radnog odnosa Stričan pok. Mate Paški, o čemu postoji i prigovor radnika Radničkom savjetu te ustanove, ovaj organ nakon provjere slučaja smatra da je donesena odluka nepravilna i protivna zakonu u pogledu prava radnika da nakon saopćenja odluke o prestanku njegova rada oстане u organizaciji određeno vrijeme. Naime, određeni rok od 30 dana, a s obzirom na činjenicu da radnik ima ukupni radni staž od preko 20 god., je prekratak, te nije u skladu sa odredbama čl. 96. st. 2 i čl. 106. stav 1. Osnovnog zakona o radnim odnosima po kojima se pri određivanju toga roka mora voditi računa i o dužini radnog staža radnika. Na osnovu izloženog predlažemo da se radniku odnosi rok produži i u tom smislu izvrši izmjena i dopuna već donesenih vaših privremenih odluka. O učinjenom, a pozivom na čl. 119. Osnovnog zakona o radnim odnosima, molimo pismenu obavijest.«

Ni nakon te intervencije Inspekcije rada Skupštine općine Šibenik nije ništa promijenjeno. No, to nije jedini slučaj. Uočeno je na primjer, da se u više slučajeva vrijeme provedeno na radu duže od punoga radnog vremena ne smatra posebnim uvjetom rada (čl. 44), pa se shodno tome i ne vrše nadoknade, već se plaća kao za redovno radno vrijeme. Takav je slučaj zabilježen u ugostiteljsko-turističkom poduzeću »Rivijera«. Nadalje, kod građevinskih je poduzeća primijećeno da, suptotno čl. 123. Osnovnog zakona, još uvijek u vezi reguliranja radnih odnosa odlučuje pojedinac (direktor), a ne kolektivni organ. Takvi su slučajevi zabilježeni prilikom premještanja radnika i određivanja dužine plaćenog dopusta. (DB)

Predavanje o privrednoj reformi na javnoj tribini Srijedom u sedam

Predavanjem »Provođenje privredne reforme u općini Šibenik«, koje će biti održano u srijedu, 20. listopada, započinje sezona 1965-66. javne tribine Radničkog sveučilišta »Srijedom u sedam«. Predavači su Paško Periša, poslanik Saveznog vijeća i Dane Sekso, načelnik Odjela za privredu Skupštine općine Šibenik.

LITERARNE DRUŽINE U OSNOVNIM SKOLAMA

Narodno sveučilište je ovih dana pokrenulo jednu veoma korisnu akciju, da se intenzivira rad literarnih društava u osnovnim školama. Poznato je da u svim osnovnim školama rade literarne družine. Sadašnja inicijativa ide za tim da se rad tih društava poveže, da im se, ako ustreba, pruži pomoć i da povremeno objavljuju svoje radove.

NIKOLA VONČINA REŽIRA »LICA«

Naš sugrađanin Nikola Vončina razvio je u posljednje vrijeme aktivnost na mnogim sektorima zagrebačkoga kulturnog života. Vončina je zaposlen na zagrebačkoj televiziji, gdje režira i uređuje omladinsku emisiju. Pored toga, on je glavni i odgovorni urednik lista »Polet«. Ovih dana prihvatio se još jednoga odgovornog posla, u Hrvatskom narodnom kazalištu postavlja na scenu dramu »Lica« Antuna Soljana. Prošle je godine Vončina za režiju radiodrame »Krik« bio nagrađen prvom nagradom.

PREMIJERA CENTRA MLADIH

Lutkarska scena Centra za kulturno - umjetnički odgoj mladih već je najavila premijeru djela Zorana Popovića »Slučaj poštanskog sandučeta«. Komad je režirao Ivica Musić, koji je prošlih dana otišao na odsluženje vojnog roka. Scenografiju je izradio Branko Stojaković. Interpretatori su: Milena Lakić, Zoran Mrkonjić, Olivera Remigio i Milan Lalić. Po svemu

sudeći, ta će predstava naići na dobar prijem publike kojoj je namijenjena.

PRIJAVILO SE 30 — POLOŽILO 5

Završeni su ovogodišnji upisi na Pedagoškoj akademiji u Šibeniku. Ove je godine na studij upisano i 5 mladića i djevojčaka koji su s uspjehom položili prijemni ispit. Kriterij na ovogodišnjem prijemnom ispitu bio je, sudeći po podacima kojima raspolažemo, strogo: za prijemni ispit prijavila se 30 kandidata, ali ih je samo 14 pristupilo ispitima. Od te četrnaestorice samo su petorica pokazala solidno znanje i uspjeli da se upišu na Pedagošku akademiju.

TREBA USKLADIVATI GOSTOVANJA

Jesen je, a uskoro će i zima. Trebat će intenzivirati kulturno-zabavni život u našem gradu. Taj zadatak preuzet će na sebe nekoliko institucija. Zbog toga bi bilo potrebno da se već sada poveđe računa o datumima pojedinih izvedba i nastupa, jer ne bi bilo zgodno da u jednom tjednu imamo nekoliko gostovanja, a da onda u nekoliko tjedana nemamo nijedne priredbe. S obzirom da Narodno kazalište priređuje serijske kulturne priredbe, čini nam se da bi ustanovi trebalo da pomognu svi oni kojima je stalo da ove godine gledaju kvalitetne predstave.

RASPRODANO PRVO IZDANJE PJESME O RADU KONČARU

Marin Matijaš objavio je prije izvjesnog vremena odužu pjesmu o životu i pogibli Rade Končara. Knjiga je štampana

u novinsko - izdavačkom poduzeću »Stampa« u Šibeniku u veoma impozantnom tiražu od 10.000 primjeraka. Kako nas je obavijestio autor, svih deset tisuća primjeraka već je rasprodano, i to isključivo na šibenskom području. Budući da za tu pjesmu vlada velik interes, Marin Matijaš će izdati i drugo izdanje.

SREĐIVANJE KNJIGA U NARODNOJ BIBLIOTECI

Narodna biblioteka u Šibeniku radi u zaista neprikladnim prostorijama. Ne raspolaže ni dovoljnim brojem knjiga, u prvom redu izdanjima suvremene literature. Rad biblioteke je ipak dobar, i to zahvaljujući poštenosti osoblja. Biblioteka je u posljednje vrijeme bila na neki način zatvorena za čitače, jer je osoblje vršilo promjene u postavci knjiga. To će omogućiti bolji i rad i jednostavnije izdavanje knjiga članovima biblioteke. (DB)

Gradi se dalekovid Torak — Nos-Kalk

Ovih su dana počeli radovi na izgradnji dalekovoda Torak — Nos - Kalk. Preko jezera Torak i rijeke Čikole već su izbetonirani željezni stupovi, a rupe za drvene stupove uskoro će biti iskopane. U već sazidanu trafostanicu za koji dan će se postaviti električni dio opreme. Sa sigurnošću se može očekivati da će Nos - Kalk biti elektrificiran za Dan Republike. (c)

REFORMA I RADNE ORGANIZACIJE

Ovih smo dana posjetili nekoliko radnih organizacija na području Šibenika. Cilj posjeta bio je da saznamo što je sve poduzeto nakon donošenja novih privrednih mjera. Direktorima poduzeća »Krkac«, »Lukas«, »Kamenar« i »Ishrana« postavili smo više pitanja. Posebno su nas zanimali planovi, proizvodni kapaciteti, radna snaga i produktivnost, raspodjela prihoda i pronalazjenje unutrašnjih rezervi.

Zvonko Brkić, direktor poduzeća za promet i preradu žitarica »Krkac«:

Povoljni rezultati unatoč zastarjelosti pogona

Nakon izvršenih preračunavanja na nove cijene i instrumente očekujemo nešto povoljnije rezultate, jer pokazatelji do kojih smo došli pokazuju povećanu stopu akumulacije. Tako je stopa akumulacije u prošloj godini bila 14,73 posto, a nakon preračunavanja 21,41 posto, za prvo polugodište 1965. iznosila je 4,6 posto, a nakon preračunavanja 16,6 posto. Za drugo polugodište ove godine predviđamo 16,94 posto. Međutim, položaj poduzeća s obzirom na zastarjelost osnovnih sredstava prisiljava nas da poduzmemo nužne mjere na rekonstrukciji postojećih i izgradnji novih pogona.

Nakon što je rekonstruiran, pogon tvornice tjestenine nije dao očekivane rezultate. Freispujući situaciju poduzeća, a posebno toga pogona, nakon novih privrednih mjera, organi upravljanja su odlučili da privremeno obustave proizvodnju tjestenine, koja, s obzirom na povećane troškove, nije mogla u odnosu na druge tvornice naći adekvatno mjesto na domaćem tržištu.

Pogon pekare uza sve tehničke i higijenske nedostatke zadovoljava potrebe ovog područja, ali već za nekoliko sljedećih godina rad u tom pogonu neće biti moguć, jer se proizvodnja odvija na zanatski način i bez potrebne automatizacije. Sve to prisiljava kolektiv da razmišlja o izgradnji suvremene industrijske pekare.

Slična je situacija i sa pogonom mlina visoke meljave, čija su osnovna sredstva stara 40 godina. U prošloj godini raznim adaptacijama povećan je kapacitet toga pogona od 18 na 45 tona prerađenih žitarica dnevno. Međutim, sadašnji strojni park po svojoj izdržljivosti i tehničkoj zastarjelosti ne dozvoljava nikakvo proširenje, odnosno povećanje kapaciteta.

Perspektivni plan poduzeća zacrtao je da se u predjelu Ražina, za čiju lokaciju je već dobivena suglasnost Skupštine općine Šibenik, izgradi novi mlin kapaciteta od 6 vagona dnevno. To bi smanjilo prosječnu cijenu brašna za oko tri dinara po kilogramu. Nove sadašnji kapacitet mlina zadovoljava tek 65 do 70 posto potreba ovog područja. Isto tako, uz mlin se planira izgradnja industrijske pekare i mehaniziranog skladišta za žitarice od najmanje 500 vagona kapaciteta. Budući da bi takvo skladište s industrijskim kolosijekom godišnje moglo primiti tisuću vagona žitarica, to bi ušteda samo na lokot-troškovima i ležarini vagona godišnje iznosila 20 do 25 milijuna dinara. Predviđena je također izgradnja mješaonice stočne hrane godišnjeg kapaciteta od 2500 tona, što bi poduzeću pridonijelo znatna materijalna sredstva za njegovo daljnje usavršavanje i proširenje.

U pogledu revalorizacije osobnih dohodaka kolektiv »Krkac« je od početka ove godine povećao startne osnove za 30 posto. Ali, u novim uvjetima privredovanja organi upravljanja su zaključili da se s obzirom na to povećanje daje samo dio ostvarenog čistog prihoda određenog za osobne dohotke onim radnicima koji obavljaju teže, odnosno lakše fizičke poslove. Za teže fizičke poslove određen je viši, a za lakše fizičke poslove manji postotak. Dakle, potpuno je isključeno linearno povećanje ličnih primanja.

Zatvaranjem pogona za proizvodnju tjestenine, gdje je bilo zaposleno 37 radnika, smanjen je i broj administrativnog osoblja, a bilo je potrebno izvršiti i sistematičnu reorganizaciju u novim uvjetima privredovanja.

Što se tiče prekovremenog rada, to je pitanje nekoliko puta raspravljano. Ali, unatoč specifičnostima poslovanja, broj prekovremenih sati je u izvjesnoj mjeri smanjen. U transportnoj jedinici posao nije moguć regulirati bez prekovremenog rada zbog toga što pristizanje pšenice, brašna i ugljena nije redovito da bi se moglo planirati rad u dvije smjene. Ista je situacija i u pekari i prodavaonici, dok je u drugim radnim jedinicama prekovremeni rad potpuno ukinut ili je pak neznatan.

JUGOSLAV JUNAKOVIĆ, DIREKTOR TRGOVAČKOG PODUZEĆA »ISHRANA«

Suvišan je svaki četvrti trgovački radnik

Sedmogodišnji plan mreže trgovačkog poduzeća »Ishrana« predviđa zamjenu klasičnog načina trgovanja suvremenim načinom vršenja trgovačkih usluga po sistemu samoposluživanja. U realizaciji toga plana radna organizacija je dosad otvorila pet samoposluživa lociranih u gradskim predjelima Tržnica, Poljana maršala Tita, Baldekln, Šubićevec i Mandalića. Te prodavaonice obavljaju 60% posto robnog prometa, jer potrošači rado usvajaju taj vid trgovačkih usluga. U modernizaciju prodajne mreže utrošeno je oko 60 milijuna dinara, i to dobrim dijelom na teret osobnih dohodaka radnika ovog poduzeća. Uporedo sa planskim prelaženjem na sistem samoposluživanja registrirano je, uslijed povećane funkcionalnosti modernih trgovačkih objekata, ne samo kulturnije usluživanje i brzina nego i veličina robnog prometa, u skladu sa porastom životnog standarda potrošača. S tim u vezi, nakon integracije poduzeća »Konzum« i »Prehrane«, robni promet novoformiranog poduzeća »Ishrana«, u odnosu na promet bivših poduzeća, porastao je od jedne na dvije milijarde dinara.

U dosadašnjoj modernizaciji radna organizacija je podigla vlastitu garažu, uređila servis i nabavila vozni park koji čine četiri motorna vozila, a isto tako formirala je vlastiti servis rashladnih uređaja. Radna organizacija će na osnovu zacrtanog plana razvoja zamijeniti dosadašnja terenski odvojena i nehidijenska skladišta malih kapaciteta sa centralnim skladištem na Ražinama kapaciteta od 100 vagona, koje će biti opskrbljeno potrebnim rashladnim uređajima.

Planska modernizacija trgovačke mreže sinhronizira se sa perspektivnim razvojem turističke privrede na ovdašnjem priobalnom pojasu, jer je koordinacija razvoja tih dviju privrednih grana prirodna, nužna i ekonomski opravdana.

U uvjetima primjene privredne reforme, u radnoj organizaciji ukazuje se višak radne snage za oko 25% posto. Unatoč toj okolnosti, uslijed uvođenja evidencija raznih oblika poreza, namete se potreba povećanja administrativnog aparata, ali do ovoga neće doći zahvaljujući mjerama usmjerenim na racionalnu organizaciju i korištenje postojećeg kadra. Smanjenje radne snage, koje je s ekonomskog stanovišta sasvim opravdano, radna organizacija predviđa za duži rok. U skladu sa takvom smjernicom postepeno će se smanjivati osoblje u prodavaonicama poduzimanjem adekvatnih kadroviskih mjera. To će se prvenstveno rješavati reguliranjem osobnih mirovina i stanoviti broj starijih radnika, koji ispunjavaju ili će uskoro ispuniti sve uvjete za umirovljenje.

Naš kolektiv zadržao je dosadašnji odnos fondova i osobnih dohodaka, tako da jedni i drugi pokazuju ujednačeni porast, u skladu sa realizacijom radnih zadataka robnog prometa i uz primjenu nagradivanja u okviru ekonomskih jedinica.

NIKOLA JURAGA, DIREKTOR KOMUNALNOG PODUZEĆA ZA PUTEVE »KAMENAR«

Unutrašnje rezerve: u boljem korištenju radnog vremena

Flanom poduzeća za ovu godinu zacrtano je ostvarenje bruto-produkta u iznosu od 250 milijuna dinara. Međutim, ovaj plan nije sastavljen na osnovu kapaciteta osnovnih sredstava i broja radnika, već je on djelomično rezultat ugovorenih radova. Na žalost, uvijek tako biva u komunalnim djelatnostima da na početku ma koje godine nije moguće zacrtati proizvodne zadatke, pa se planovi i ove komunalne organizacije moraju donositi na osnovu iskustava iz prethodne godine.

Unatoč već zacrtanom proizvodnom planu, bili smo prisiljeni da u ovoj godini otpustimo 40 nekvalificiranih radnika, i to iz sljedećih razloga: prvo, privredna reforma nametnula nam je da se najozbiljnije pozabavimo našim unutrašnjim rezervama. One su se najvećim dijelom nalazile u lošem korištenju fonda radnog vremena, i to upravo kod nekvalificirane radne snage. Radi toga su naši napori bili usmjereni u pravcu

smanjenja nepotrebnih bolovanja, neopravdanih i drugih izostanaka, ali uz povećanje produktivnosti rada i efikasnije korištenje radnog vremena. Drugo, kapaciteti osnovnih sredstava su više nego dva puta veći od njihova korištenja, a naročito kapaciteti namijenjeni osnovnoj djelatnosti, kao što su asfaltna baza i druga postrojenja vezana uz nju. To najčešće zavisi o vrsti i obimu poslovanja. No, i pored toga dobrom organizacijom rada postići ćemo znatnije uštede u materijalu i radnoj snazi.

Samo na osnovu smanjenih obaveza radne organizacije prema društvenoj zajednici i korištenjem unutrašnjih rezervi mogli smo povećati osobna primanja u prosjeku za oko 20 posto. Tako povećani osobni dohoci predstavljaju veliko opterećenje, ali naš kolektiv će to biti u stanju izdržati samo u slučaju da ne dođe do smanjenog obima poslovanja. U protivnom bit ćemo prisiljeni pristupiti daljnjem otpuštanju zaposlenog osoblja. Ipak vjerujemo da do toga neće doći, jer će nam po svojoj prilici biti povjeren zadatak da dovršimo radove na šibenskoj dionici Jadranske turističke ceste. U tom slučaju primit ćemo natrag prije otpuštenu radnu snagu.

Poduzeće »Kamenar« već niz godina posluje s malim brojem administrativno-tehničkog i pomoćnog osoblja. I nakon otpuštenih 40 radnika još uvijek je ostao odnos 1:16, što je rijedak slučaj u radnim organizacijama šibenske općine.

I u „Autotransportu“ uspješno naprijed

Saobraćaj je, uza sav porast nakon rata, zastajao za našim potrebama, jer su one rasle to brže što se više razvijala naša industrija. Donekle je to i razumljivo: saobraćaj je na našim prugama i cestama nakon rata morao preuzeti velike zadatke; morao je početi svoju djelatnost gotovo ni iz čega.

U izgradnju cesta i industriju vozila, da ne govorimo o željeznici, investirana su golemo sredstva, ali to ni danas nije dovoljno, zbog čega mnoge privredne organizacije koje se bave transportnim uslugama imaju niz teškoća i same ih ne mogu prevazići. S druge strane, privredna reforma postavlja pred njih nove obaveze i traži rješenja za nove mogućnosti.

Osnovna sredstva tih organizacija, putnička i teretna vozila, podložna su brzom ružnjanju. Njihov je vijek trajanja kraći nego bi inače morao biti, s obzirom na još uvijek loše ceste u unutrašnjosti. A nova vozila jedva da se više mogu nabavljati putem kredita. Isporučujući sve više trzavica u ovom novom.

Dalje, nesređena situacija sa gumama još uvijek traje (od prosinca 1963. godine), a ona je opet posljedica nesređene situacije između domaćih proizvođača guma i uvoznika potrebnih sirovina.

Da je u takvim uvjetima teško slijediti nove privredne mjere, sasvim je jasno.

Pa ipak se i u takvim prilikama traže rješenja koja bi omogućila optimalno korištenje novih instrumenata privredne reforme.

U osvrtno na djelatnost »Autotransportnog poduzeća — Šibenik poslužiti ćemo se sljedećim podatkom: za godinu dana ovo će se poduzeće sasvim osloboditi davanja anuiteta za sve kredite, pribavljene radi nabavke vozila. Podatak je još značajniji time što su krediti za nabavu vozila davani pod prilično nepovoljnim uvjetima: uz kratak rok otplate (2 ili 3 godine), sa visokom kamatnom stopom (i do 9 posto!). Oslobađanjem od tih obaveza (možda i među prvim poduzećima ove vrste u zemlji) osigurat će se znatna sredstva u fondovima.

U posljednje dvije godine poduzeće je nabavilo ukupno 12 vozila, a za prvi kvartal 1966. nabavit će ih još šest, i to sve za gotov novac!

Dalje, sredstvima koja se akumuliraju u amortizacioni fond, oko 200 milijuna dinara, moći će se nabavljati nova vozila. Računa se da će »Autotransport« svake godine moći obnavljati jednu četvrtinu do jednu trećinu voznog parka, čime će se smanjiti i investicijom i tekuće održavanje vozila.

Trenutno briga oko auto-guma i dalje zadaje ozbiljne glavobolje ovom poduzeću. Procijenjeno je da je poduzeće zbog nestašice guma (samo u teretnom saobraćaju) izgubilo do sada 30—40 milijuna dinara, a da se o gubicima u putničkom parku, radi smanjenja obima prijevoza, i ne govori.

Radi ilustracije, navodimo da je godišnje poduzeću potrebno i do 800 kompleta guma!

Cijene guma, inače, »službeno« nisu povišene, ali je »Autotransport« ipak morao plaćati gume i za 200 posto skuplje kod veletrgovačkih poduzeća, koja, očito, prave dobre poslove! Ili tako, ili — ništa! Ili kupovati abnormarno skupe gume — ili držati »bose« autobuse!

Kako je na drugim sektorima?

Bitnih promjena u ovom poduzeću nakon prve etape privredne reforme nije bilo. Radi se uglavnom o korekcijama i o mjerama koje idu za tim da se proučavaju kompletno poslovanje poduzeća u svim detaljima i na svim radnim mjestima, kako bi se postigle uštede. Istina, troškovi poslovanja su povišeni za oko 20 posto (troškovi za gorivo i mazivo — osnovni reprodukcion materijal ovog poduzeća — povećani su za 43 posto, ali su povećane i tarife za 16,6 posto u prosjeku. Da li je to dovoljno?

U poduzeću imaju ovakvu računicu: ako se proporcionalno povećaju d'namika i obujam prijevoza, to će paralizirati razliku između viših troškova i postojećih tarifa.

Ali, revalorizacijom osobnih dohodaka u prvom razdoblju će i »ostatak« neto-produkta biti niži, pa prema tome i stopa akumulacije. Momentalno to ne može biti povoljna situacija. No, mjere reforme srčanute su na duži rok i manifestacije njenih učinaka trebat će stalno pratiti. Zato i »Autotransport« u svojim programima predviđa mjere koje će utjecati na povećanje stope akumulacije.

U tu svrhu poduzeće upravo vrši pripreme akcije oko sistema raspodjele i uvođenja što stimulativnijeg oblika nagradivanja. Stručne službe u poduzeću već sada ispituju sva radna mjesta, vrše analitičku procjenu tih mjesta, da bi se što konkretnije odredio obujam poslova svakog od tih mjesta. Prve analize pokazuju da do smanjenja broja zaposlenih neće doći, ali će se postojeća radna snaga daleko bolje iskoristiti. Osim toga, u toku je uvođenje suvremene organizacije rada, posebno u eksploataciji vozila i korištenju vozačkog osoblja.

Nije suviše još jednom napomenuti da su troškovi za mazivo i gorivo veoma visoki i da oni čine 27 — 28 posto cjelokupnog poslovanja. Potreba za uštedama tu se naročito nameće.

O broju i funkcioniranju linija u narednom periodu, a u svijetlu sadašnjih predviđanja, u »Autotransportu« nisu mogli još ništa određeno kazati. Sigurno je samo to da predstoje preorijentacija u određenim linijama, na kojima se ukidaju povlastice za putovanja. Koje će se linije održavati i sa kakvim kvalitetom, treba tek da se vidi. To će se riješiti do kraja ove godine.

O politici prema radnoj snazi može se još kazati ovo: vozači su srž djelatnosti ovog poduzeća. No, njihov je posao veoma naporan. Istaknuta je konstatacija da vozač pod ovakvim ritmom, kakav je danas uobičajen, ne može ostati za volanom više od 20 — 25 godina. A Zakon o radnim odnosima traži od njega 40 godina radnog staža prije umirovljenja. To se još ne pojavljuje kao problem, ali znakova već ima. Šta učiniti s vozačima koji više nisu sposobni da voze — a vozili su veoma dugo? Prekvalificirati ih?

Ti su ljudi veći u godinama, i to se praktički ne može lako provoditi. Detaljniji propisi iz radnih odnosa morat će kad-tad postaviti određenu razliku u tom pogledu, s obzirom na teška zanimanja koja se kontinuirano vrše, pa im u skladu s tim odrediti i odgovarajući staž.

Problema vjerojatno ima još, ali je značajno da ih je kolektiv i kao cjelina i kao skup pojedinaca počeo tretirati sa ovom ozbiljnošću i sa shvaćanjem da svaki lični položaj ovisi o položaju poduzeća, da radna organizacija nije socijala, ali da treba omogućiti rad svakome čovjeku i prema tom radu ga i nagraditi.

Komentar

ZAGARANTIRANE STARTNE OSNOVE uz maksimalno zalaganje na svim radnim mjestima

Dinamika našega društvenog preobražaja poslije rata i usavršavanje privrednog sistema odvijali su se takvom brzinom i s takvim kvalitetnim skokovima da je to iziskivalo i promjenu u tretiranju rada, njegove vrijednosti, odnosa prema radu i nagradivanju.

Radi toga je zaista bilo mnogo sistema nagradivanja u posljednjih dvadesetak godina, pa je to predstavljalo i teškoću svim mogućim službama i institucijama koje su se na ovaj ili onaj način uključivale u pružavanje sistema nagradivanja, u njegovu djelovanje i sprovođenje u praksi. Više od toga, česta kolibanja i nesigurnost na tom polju, traženje određenih kriterija, koji su ponekad demantirali jedni druge, stvaralo je i određena shvaćanja kod mnogih radnih ljudi — njihovu položaju u radnim organizacijama, o »zagwarantiranosti« osobnih dohodaka nasuprot svim mogućim tarifnim i drugim pravilnicima koji su bar pokušavali stabilizirati materijalne stimulacije u radu i nagradivanju.

Sva ta pravila i pravilnici često su predstavljali više ili manje dobro prepisana opća načela o nagradivanju, tako da se vrlo malo, često bezuspješno, ponegdje i namjerno, nije tražilo ništa što konkretno karakterizira jednu radnu organizaciju, njenu proizvodnju, odnos među pojedinim službama, pa i među samim radnim ljudima. Ekonomske jedinice unijele su

u to novi kvalitet, ali se i često ostajalo na tome da se, raspodjela vršila na nivou samog poduzeća. Stimuliranje, produktivnost rada, usavršavanje procesa proizvodnje, obavljanje usluga i reorganizacija, često su u principu shvaćeni samo u smislu stimuliranja osobnih dohodaka, povišenja primanja, obračunavanja ovoga i onoga, donošenja novih i novih propisa internog karaktera, a sve manje u smislu stvarnog stimuliranja rada. Stoga nije čudo što je bilo paradoksalnih situacija — da su mnoge radne organizacije svojim internim propisima povišivale primanja radnika (i zato nalazile »zakonsku« osnovu), iako stvarnog opravdanja nije bilo. Stanovito opravdavanje takvih postupaka da se jača životni standard radnih ljudi — bio je samo privremeni izlaz koji nije ništa obećavao u budućnosti, nego je, naprotiv, mnoge organizacije dovodio u još veće teškoće.

Ništa manje nije bilo važno ni shvaćanje da je radna organizacija dužna da osigura radniku »ono što mu pripada« (radniku u širem smislu riječi, dakle i službeniku i ostalima), bez obzira na efekt poslovanja radne organizacije kao cjeline i njeno vlastitog efekta.

Privredna reforma treba da lomi takva shvaćanja, iako to nije nimalo lako, i da se i na tom planu bori za stvarno primjenjivanje objektivnih načela

nagradivanja prema radu i stimulanju RADA. To je ono što je mnoge privredne organizacije dovelo do preispitivanja čitave njihove djelatnosti.

Koliko su ta pitanja kompleksna, pokazuje i primjer jednoga poduzeća, koji, odmah ćemo to kazati, ne samo da nije usamljen već je i tipičan u današnjem mijenjanju stavova prema sistemu nagradivanja. Poduzeće je u okviru reforme trebalo pronaći nove elemente za što bolje približavanje načelu nagradivanja prema radu i što bolje elemente stimuliranja toga rada. Radilo se o tome da je, čak i u novim uvjetima povišenja troškova života, trebalo zadržati na bivšem nivou tzv. startnu osnovu primanja, a stimularati i povećati mnogo značajniji i perspektivniji varijabilni dio, koji stvarno omogućava zaradu prema radu. Teškoća se pojavila u tome što radnici toga poduzeća nisu bili voljni da na to pristanu, a revaloriranje je bilo ovakvo: u posljednje su vrijeme službenici poduzeća dobili povišicu plaće od oko 20 i više posto i taj im je iznos zagantiran u njihovu osamostalnom radu. Pored toga, kazali su neki, kako je moguće da jedan službenik s nižom stručnom spremom može imati veću »osnovnu plaću« od onoga koji je više kvalificiran, a još k tome ovaj mora da se muči da bi povećao svoj varijabilni dio. »Povećajmo mi startnu osnovu — rekli su oni — pa da naša

osnovna primanja ne budu više 35 ili 40 tisuća dinara, a nagrade za rad koji se nagraduje po drugom kriteriju ostavimo na sadašnjem nivou.« Za obratno rješenje nisu bili spremni. Valja kazati da njihove zarade ni po sadašnjem kriteriju nisu bile male i da ono što su primali »na ruku« nije nikako iznosilo toliko da bi s tim mogli biti nezadovoljni. Iako im je novi predlagani sistem pružao još bolje mogućnosti, a odgovarao je i radnoj organizaciji, jer je stvarno vodio računa o radu, oni su radije bili za to da sve ostane po starom, jer, rekli su opet, »tko zna što će se još u nagradivanju mijenjati. Zelim biti sigurni u ono što primamo«. Zanimljivo je da se radilo o inače dobrim i savjesnim radnicima, kojima se na poslu nije imalo što prigovoriti, ali o velikom broju onih koji nisu baš navikli na zalaganje.

Radnički savjet toga poduzeća nije na svojih nekoliko maratonskih sjednica mogao »prelomiti« to pitanje i naći odgovarajuće rješenje, toliko su ta shvaćanja bila čvrsta.

Međutim, jasno je da se na tome neće moći ostati i da je u interesu i kolektiva i svakog pojedinca da se konačno usvoje takvi principi nagradivanja koji će stimulirati i podsticati dobar rad i zalaganje. Naravno, u svim radnim organizacijama i na svim radnim mjestima.

J. Čelar

J. Č.

STANJE PRIVREDE I BUDŽETA OPĆINE

U četvrtak, 7. listopada održan je u Šibeniku sastanak Komisije Sabora za preispitivanje budžetskih sredstava u općinama i predstavnika Skupštine općine Šibenik. Komisija Sabora, koju je predvodio Miško Juras, član Odbora za budžet Republičkog vijeća i poslanik Republičkog vijeća Sabora, formirana je na temelju zaključaka zadnje sjednice Sabora, i ona je na našem terenu boravila nekoliko dana proučavajući stanje budžeta općine Šibenik i uopće sadašnje privredno i ekonomsko stanje na našoj općini. Sastanku su prisustvovali i drugov Josip Ninčić, poslanik Republičkog vijeća Sabora, Čedo Polak, sekretar Općinskog komiteta SK i Nkeca Bujas, predsjednik Općinskog sindikalnog vijeća.

NEURAVNOTEŽENI ODNOSI PRIHODA I RASHODA

U uvodnoj riječi druga Miška Juras istaknuto je, pored ostalog, i to da je od strane Skupštine općine Šibenik i pojedinih službi, organa i društveno-političkih organizacija uloženo dosta napora i truda da se sagleda situacija i nađu najbolja rješenja, te da je Komisiji za preispitivanje budžetskih sredstava u općinama stavljen na raspolaganje obimna i potpuna dokumentacija, tako da su članovi komisije uspjeli sagledati materijalnu bazu naše općine.

Članove Komisije za preispitivanje budžetskih sredstava na ovom je sastanku posebno zainteresiralo kretanje budžetskih prihoda i budžetske potrošnje (osobito u odjeljenjima pokazateljima za bivšu općinu Šibenik i četiri pripojene općine: Skradin, Tijesno, Vodice i Primošten), te strukturu budžetske potrošnje, mogućnosti sufinanciranja, problem zaposlenosti, problem obaveza i anuiteta, mišljenja na postojeći budžetski sistem, razvoj privrede uopće i turizma posebno, te pitanje nadgradnje, i sl.

Drug Miško Juras je u svojoj diskusiji ukazao da neuravnoteženi odnosi budžetske potrošnje i prihoda pokazuju ozbiljnost stanja u našoj općini, te je, u vezi s tim, zamolio objašnjenje nekih pitanja: otkud pad zaposlenosti na području četiri bivše općine (Skradin, Tijesno, Vodice i Primošten), kad je na tim općinama porast turističkog prometa na našem području najveći, tako da su se morale razviti i određene turističke aktivnosti, kako to da su sredstva za financiranje škola povećana, a da je broj učenika u opadaju, da je osjetljiv porast sredstava u budžetske obaveze, da se sufinanciranje stručnih škola još nije razvilo, iako su poduzeti napori, a tako i sufinanciranje nekih drugih aktivnosti koje opterećuju budžet (sveučilišta, dječji vrtići, obdaništa, i sl).

ZASTO SE SMANJUJU BUDŽETSKA SRDESTVA?

Načelnik Odjela za privredu Skupštine općine Šibenik drug Sekso iznio je članovima Komisije stanje privrede na našoj komun i pri tom rekao: »Sagledavajući na osno-

vu rezultata radnih organizacija, baza se ne mijenja, ostaje ista, a imat ćemo i izvjesnu stagnaciju, na primjer u građevinarstvu i komunalnim poduzećima«. Zatim je drug Dane Sekso obrazložio kako problem redukcije struje i sirovina pogoda naše dvije najveće privredne organizacije: TLM »Boris Kriđić« i Tvornicu elektroda i ferolegura i kako to utiče i na opću potrošnju. Nadalje, kako u 1965. g. čisti prihod cijele privrede pokazuje porast, ali da je to, u prvom redu, rezultat cijena i povećanih napora radnih kolektiva, te da se stanje bitno neće promijeniti, jer da je naše područje na prvo mjesto postavilo razvoj al-industrije, a da se to nije riješavalo u okviru Federacije, tako da je i to jedan od uzroka zbog kojih je naša općina došla u sadašnju situaciju.

Nakon toga je drug Krešo Milat odgovorio na pitanja Komisije o zaposlenosti, primanjima i o položaju naših privrednih organizacija nakon prvog preispitivanja poslije objave privredne reforme, ističući da postoji cjelovita dokumentacija o ekonomskom položaju privrednih organizacija, ali da su neke stvari, jer je preispitivanje vršeno sada, statične, pošto će tek život postaviti pitanje da li će se one ostvariti (npr. ako dođe do redukcije struje ili problema sa sirovinama). Zatim je drug Krešo Milat iznio problem zaposlenosti, naglašivši da je 1964. godine u našim radnim organizacijama bilo zaposleno 11.953 radnika, 1965. da ih ima 11.800, a 1966. da će ih biti još manje — 11.790 (ili za 163 osobe manje nego u 1964. godini). U vezi s tim, on je obrazložio i primanja u našim radnim organizacijama, koja su niža od republičkog prosjeka, a kretala su se ovako: 1964. godine — 33.300, za 7 mjeseci 1965 — 41.200, a za cijelu 1965. godinu — 45.900, što je u Republici već postignuto za period siječanj — kolovoz.

Naše radne organizacije ulažu napore u intenzifikaciju proizvodnje, ali opadanje zaposlenosti i mala primanja utiču i na opadanje budžetskih sredstava«, rekao je drug Krešo Milat i zatim odgovorio na pitanje zašto je na području četiri bivše općine koje su pripojene Šibeniku došlo do pada zaposlenosti i prihoda u 1965. godini u odnosu na 1962. god., naglašivši da je do toga došlo zbog toga

što su u 1961. i 1962. godini na tom području bili najintenzivniji radovi na završavanju magistrale, da je tada na području tih općina bilo mnogo više u-noslenih (npr. u Tijesno čak 450 radnika više) i da je to u-vjetovalo i veća budžetska sredstva nego prije i poslije toga perioda. Pored toga, te su općine imale i dotacije, kojih danas nemaju, rekao je drug Krešo Milat.

PRIMJEDBE NA BUDŽETSKI SISTEM

Za riječ se zatim javio drug Josip Ninčić, poslanik Republičkog vijeća Sabora, ističući, pored ostalog, teškoće u turističkoj privredi na našem području.

Drug Josip Ninčić je zatim rekao da se, s obzirom na slabu turističku tradiciju i gotovo isključiva ulaganja samo u ob- iekte »Rivijere«, na našem području i nije moglo više u turizmu postići (1954. — 90.000 noćenja, 1964 — oko 700.000 noćenja i 1965 — oko 750.000 noćenja, koji su uglavnom postignuti u kućnoj radinosti). Pored toga, on je naglasio i problem drugih investicija, ističući da su one proizašle uglavnom iz sredstava samih radnih organizacija i amortizacije, te da je privreda uvjetovana i objektivnim činocima, tako da zbog redukcije struje nekad nije moglo raditi od 500 čak do 800 radnika, da su gubici bili veliki, a naknade za to veoma male.

Drug Josip Ninčić je zatim diskutirao i o drugim problemima, a posebno o problemu zaposlenosti i viška radne snage, ističući da neki zaista imaju imanja, ali da su ona loša i da mnogi žive isključivo od svojih deset prstiju, a da nosla ne mogu naći. On je nakon toga iznio i primjedbu na neusklađenosti u potrošnji po glavi stanovnika u pojedinim općinama, te primjedbu na postojećem tretiranju razvijenih i nerazvijenih mjesta, govoreći da se često dva sela nađu po petsto metara udaljena jedno od drugog, a da se ipak jedno tretira kao nerazvijeno (i u njega se ulaže), a drugo kao razvijeno (i ono stagnira). Napokon, da to stvara velike probleme.

PROBLEMI TURISTIČKE PRIVREDE

Predsjednik Skupštine općine Šibenik Jakob Grubišić naglasio je u svojoj diskusiji da u 1966. godini Primoštenu dospijevaju oko 90 milijuna anuiteta i da je pitanje hoće li to Primošten moći podnijeti, iako je poznato da su Primošteni dosad pokazali izvanredno zalaganje, da su izveli dobrovoljne radove u milijunskim iznosima i da su zaista vrijedni

Govoreći zatim o »Rivijeri«, drug Jakob Grubišić je naglasio da to poduzeće, da bi poslovalo rentabilno, mora u zimskom periodu smanjiti broj radne snage na 130 radnika. Nadalje, da to poduzeće ima na školovanju 50 do 60 učenika i da kad završe — rade koji mjesec, a da im se zatim uručuju otkazi za izvanzonsko vrijeme, te da oni odlaze iz poduzeća, tako da je u sezoni teško dobiti stručni kadar. Daljnje teškoće toga poduzeća, rekao je drug Jakob Grubišić, sastoj se u tome što ono većinu svojih dugovanja vraća nakon sudskih sporova (što ih još više opterećuje) i što je, uvjetovano posebnim zahtjevima banke o opremi objekta, došlo do prekoračenja u investiranju, a neki objekti još nisu ni završeni. Pored svega toga, iako su svi uvjeti isti (rok otplate i kamate), naše je područje najjeftinije na Jadranu (4,5 dolara pansion), rekao je drug Jakob Grubišić i akcentirao uvjete banke pri dodjelji investicija u turističke objekte: da imaju asfaltni put, vodu i struju, a što je značilo da je ova komuna s tim objektima paralelno morala podizati i to. Pored toga, istaknuto je da treba riješiti još neke probleme: pitanje plaća u ugostiteljstvu, pitanje naknade zbog redukcije struje, pitanje stambene izgradnje (jer opada građevinska operativna), problem zaposlenosti, novih investicija, situacija nekih radnih organizacija, itd.

BUDŽET PRIPOJENIH OPĆINA

Zatim je drug Ante Lučev odgovorio na pitanje o prihodima i rashodima četiri bivše općine, ističući da su ukupni vlastiti

prihodi tih općina 103 milijuna i 548 tisuća dinara, a dopunska sredstva koja bi pripadala tim područjima do visine prosjeka 17.400, a prema broju stanovnika (31.000), iznosila bi, bez vlastitih prihoda, ukupno 465.852.000 ili sveukupni prihodi 569.400.000 dinara. Međutim, ukupni rashodi za područja bivše četiri općine pripojene Šibeniku iznose 593.107.000 dinara, dakle, oko 24 milijuna bi rashodi bili veći od prihoda kad bi ta područja i dobivala ona dopunska sredstva od viših organa, a koja su prije pripajanja dobivala. Stvarni je višak rashoda nad prihodima, jer dopunskih sredstava više nema, međutim mnogo, mnogo veći i iznosi 489.559.000 dinara. Koliko je to opterećenje za sadašnju šibensku komunu, nije ni potrebno posebno ističati.

SA-MODOPRINOSI GRADANA I SOCIJALA

Nakon toga je drug Josip Ninčić upozorio da mještani naših sela, u nedostatku sredstava, donose odluke o samodoprinosa za vodu, elektrifikaciju i puteve, te da je u 1963. i 1964. samodoprinosa skupljeno 320 milijuna dinara, pored radova u dobrovoljnoj radnoj snazi, i da to, u stvari, znači samodopiranje. »Bilo je domaćinstava — rekao je on — koja su davala i po 120 tisuća dinara za vanjsku rasvjetu po mjestu«. Pored toga, samodoprinosa za školstvo (koji je ukinut) skupljeno je 120 milijuna dinara, a 130 milijuna iz samodoprinosa za korištenje gradskog zemljišta. Da bi to bilo još slikovitije, od 91 sela ima 31 selo koje je donijelo odluku o samodoprinosa, što svakako govori mnogo o nastojanju našeg područja da riješi svoja osnovna komunalna pitanja.

U diskusiji na ovom sastanku učestvovao je i drug Ante Ninčić, koji je, među ostalim, iznio i brojke o stalnoj socijalnoj pomoći na našoj općini, naglašivši da se stalna socijalna pomoć kreće od tri do četiri i po tisuće dinara i da je to nedostatno. Pored toga, rekao je on, stalnu socijalnu pomoć prima oko 760 osoba. Odjel nema sredstava za hitne intervencije, pa i to stvara teškoće. On je

naglasio da su na našoj općini najniža stalna socijalna primanja u Jugoslaviji, te da se sada postavlja i pitanje financiranja onih koji su smješteni u domovima.

NERAVNOMJERNA ULAGANJA

Članovi Komisije Sabora za preispitivanje budžetskih sredstava u općinama naglasili su u svojoj diskusiji da kriza budžeta naše općine ističe svu oštrinu postojećeg problema i da u tom pravcu treba poduzeti neka rješenja, kao na primjer da li se stipendije iz budžeta mogu prenijeti na radne organizacije, da li se nekako drukčije može riješiti financiranje prijevoza učenika, te davanja za sveučilišta, za poljare, itd.

Drug Jakob Grubišić je rekao da je situacija sagledana, da se nije uletjelo ni u kakve investicije, da je stanje teško i da se, na kon što su mogućnosti uštede iscrpljene, postavlja pitanja da li smo i s ovim na granici i može li se ići dalje od toga.

Predstavnici Skupštine općine Šibenik upoznali su zatim članove Komisije Sabora o privrednim ulaganjima iz saveznih i republičkih izvora na području kotara Split u periodu od 1958. godine, ističući da su ona na području naše općine veoma minimalna, ukupno 1 milijardu i 777 milijuna. dok su na području općine Split ta ulaganja iznosila ukupno 135 milijardi i 550 milijuna, na području općine Dubrovnik 9 milijardi i 530 milijuna a na području općine Zadar 11 milijardi i 409 milijuna dinara. Veća sredstva iz republičkih i saveznih izvora dobila je i općina Metković, dok su samo nešto manje od Šibenika dobile općine Hvar, Imotski, Knin i Makarska.

Tako je, eto, prezentirana zaista ozbiljna budžetska i privredna situacija naše komune članovima Komisije, koji će o tome izvjestiti Sabor radi traženja daljnjih rješenja.

Budući da su nam stavljeni na raspolaganje još neki podaci i činjenice, a koji nisu izneseni na sastanku, objavit ćemo ih u slijedećem broju našeg lista.

J. Grbelja

Nova škola u Brištanima

Djeca u Brištanima polaze školu u svom selu još od oslobođenja, ali se nastava uvijek održavala u neprikladnoj kući nekoga uvidavnog mještana.

OKO INFORMIRANJA JAVNOSTI

JOŠ JEDNOM »ZA TAČNIJE INFORMIRANJE JAVNOSTI«

Josip Grbelja dao je odgovor na svoj napis »Za tačnije informiranje javnosti« (»Šibenski list« od 6. listopada 1965. godine).

Da ne duljim, ni ja ne poznajem ozbiljna čovjeka koji bi mogao tvrditi da očit dokazi gotovo da i nisu važni. Izgleda da Josip Grbelja ne mari ni za magnetofon ni za više od trideset prisutnih osoba, jer on misli samo na svoje pravo slobodnog tumača onog što je sekretar Kotarskog komiteta SKH Split kazao na sjednici Općinskog komiteta SKH Šibenik. Valjda postoje granice slobodnog tumačenja! Josipu Grbelji se čini da ima pravo naprosto zato što sam, eto i ja sam, kazao da je on djelomično krivo objavio riječ sekretara Kotarskog komiteta SKH Split. Valjda je trebalo da kažem drugačije,

Sada je počela gradnja jednorazredne školske zgrade u Brištanima, pa će ovo područno odjeljenje Osnovne škole u Drnovcima konačno dobiti prikladan prostor. Pored učionice, građevno poduzeće »Udarnik« gradi i stan za učitelja. Za taj je objekt Fond za školstvo osigurao iznos od 11 milijuna dinara, i to je najveća građevna investicija u ovoj godini na području školstva u drniškoj općini. (c)

Je, iako drugačije nije.

Ipak je to što i sam kaže da se sekretar Kotarskog komiteta ograđio od naše općine. Zapravo, trebalo je da kaže da se tada ograđio od davanja ocjene općinskoj organizaciji SK. Ostalo je zaista djelomično krivo slobodno tumačenje Josipa Grbelje riječi sekretara Kotarskog komiteta SKH Split. Ne bih to ni bio pokrenuo da on »djelomično« nije veoma značajno izmijenilo sekretarstvu riječ.

Paško Periša

PRIJEDLOG UMJESTO ODGOVORA

Molio bih druga P. Perišu da u cijelosti objavimo diskusiju sekretara Kotarskog komiteta SK Split, jer ćemo tako izbjeći daljnje nesporazume i dileme do kojih možemo doći čitajući.

J. Grbelja

ZAPOŠLJAVANJE I OKO NJEGA

Novu privrednu mjere stavile su na dnevni red i pitanje zapošljavanja. Ponegdje su društvene intencije na tom području krivo shvaćene, pa se put k boljem i racionalnijem privrednjem počinju sagledavati i otpuštanjem takozvanog viška radne snage. Budući da o tome, kako je više puta do sada konstatirano, ne može biti govora, a svjesni problema koji nastaju i u domeni zapošljavanja, donosimo neke interesantne podatke.

Iz podataka kojima raspolaže Zavod za zapošljavanje radnika u Šibeniku nije teško zaključiti da zaposlenost na našem području u zadnjih nekoliko godina stagnira. Godine 1961. u radnim organizacijama šibenske regije bilo je zaposleno 17.988 osoba, a od toga 4.640 žena. U odnosu na ukupan broj stanovnika postotak zaposlenih iznosi je 23,2 posto. Godinu dana kasnije u radnom odnosu bilo je 18.175 osoba, ali je broj zaposlenih u odnosu na stanovništvo komune opao na 22,9 posto. Godine 1963. bilo je zaposleno 19.359 stanovnika komune Šibenik, a od toga je žena bilo 4.852. Te se godine u radnom odnosu nalazilo 23,8 posto stanovnika naše komune. Prošle godine bilo je 19.340 zaposlenih. Utješno je da je te godine evidentiran najveći broj zaposlenih žena — bilo ih je 5.084. U prvih šest mjeseci ove godine broj zaposlenih, prema podacima Zavoda za zapošljavanje u Šibeniku, opao je za 666 osoba, ili za 3,4 posto u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Taj podatak, naravno, nije ohrabrujući, a pogotovo što se zna da broj zaposlenih opada u vrijeme kad godišnji prirast iznosi od 800 do 1000 stanovnika.

U uskoj vezi s prezentiranim podacima treba zabilježiti i kretanje broja nezaposlenih u razmatranom razdoblju. Evo nekih pokazatelja: 1961. prosječno je u svakom mjesecu kod Zavoda za zapošljavanje u Šibeniku bilo evidentirano 1.118 osoba izvan radnog odnosa. Od toga broja 51 posto bile su žene. Godinu dana kasnije mjesečni prosjek nezaposlenih iznosio je 1.209, a žena koje su tražile posao bilo je 50,8 posto. Godine 1963. u svakom je mjesecu 1.111 osoba nastojalo naći posao, a žena je bilo 57,2 posto. Prošle godine mjesečni prosjek nezaposlenih kretao se oko 1.274, od čega je žena bilo 57,1 posto. Interesantno je pri-

mijetiti — iako ta stvar nije nepoznata — da je kod Zavoda za zapošljavanje u Šibeniku svake godine posao tražilo mnogo više žena nego muškaraca. To, čini se, rezultira i iz činjenice da se muškarcima mnogo lakše nalazio posao. Drugim riječima, evidentno je da neke službe na području šibenske komune još uvijek nisu uhvatile čvrsti korak, iako je u tom pravcu trebalo poradići, a osobito u uslužnim djelatnostima, servisu, ugostiteljstvu, turizmu i drugim sličnim djelatnostima.

Kakva je situacija u pogledu broja nezaposlenih u prvih šest mjeseci ove godine? Prema podacima Zavoda za zapošljavanje radnika u Šibeniku snimak bi ovako izgledao: u odnosu na isto razdoblje 1964. godine mjesečni prosjek nezaposlenih do srpnja ove godine povećao se za 380 osoba ili za 32 posto. Obaviještjeni smo ujedno da je ova godina »najizdašnija« po broju nezaposlenih od oslobođenja. S tim u vezi, zanimljivi su i slijedeći podaci: na području šibenske komune u prošloj godini bilo je 1,55 posto nezaposlenih u odnosu na ukupan broj stanovnika, dok za čitavu Jugoslaviju taj postotak iznosi 1,14, a u Hrvatskoj je iznosio 1,05 posto.

Nadalje, podaci pokazuju da je od ukupnog broja miškog stanovništva naše komune zaposleno 34,7 posto, a od ženskog stanovništva 12,2 posto. Prema mišljenju stručnjaka, minimalni postotak zaposlenosti žena posljedica je osobitosti šibenske industrije i nerazvijenosti, kako smo već spomenuli, uslužnih djelatnosti, ali je na to u znatnoj mjeri utjecala i krajnje nepovoljna kvalifikaciona struktura privremeno nezaposlene ženske radne snage. Radi se, naime, o tome da samo nešto više od 30 posto nezaposlene ženske radne snage ima određene kvalifikacije. No, valja zabilježiti i činjenicu da među nezaposlenim ženama ima pro-

sjedno četrdesetak rastavljenih žena s djecom i desetak udovica. Pored toga, kod Zavoda je registrirano i pedesetak žena koje već duugo čekaju na zaposlenje, a ne nalaze ga — iako žive u teškim materijalnim prilikama.

Međutim, kad je riječ o angažiranju Zavoda na smanjenju broja nezaposlenih — iako ne treba izgubiti iz vida činjenicu da je u tom pogledu Zavod imao prilično skućene mogućnosti — treba zabilježiti još jedan vid djelatnosti te ustanove. Radi se, naime, o tome da je Zavod nekim radnim organizacijama davao beskamratne zajmове za otvaranje novih radnih mjesta. Tim kreditima u proteklom razdoblju koristili su se, pored ostalih, i poduzeće »Revija«, »Cistoća«, »Pavle Pap-Silje«, poljoprivredna zadruga u Primoštenu, tekstilna tvornica »Jadranska« i Brijačko-frizerska zadruga. Zavod je u svemu dao oko 32,5 milijuna dinara beskamratnih zajmova i zahvaljujući tim sredstvima radne su organizacije otvorile 187 novih radnih mjesta, i to uglavnom za žene. I pored takvih pozitivnih rezultata, republički organi nadležni za rad i zapošljavanje su zauzeli stav da se, radi jedinstvene investicione politike, više ne daju beskamratni krediti preko zavoda za zapošljavanje. Zbog toga je Zavod za zapošljavanje u Šibeniku u 1965. godini oročio 20 milijuna dinara kod Komunalne banke pod uvjetom da se ta sredstva koriste za otvaranje novih radnih mjesta.

Da bi se bar donekle ublažio problem nezaposlenosti, a paralelno s tim privredni dali stručnjaci radnici, Zavod i ove godine uestvuje svojim sredstvima u stručnom osposobljavanju radnika prije nego što budu primljeni u radni odnos. Tako je, na primjer, uprihćen tečaj za sticanje zvanja polukvalificiranih tkalja. Taj tečaj je polazio 11 djevojaka koje rade u tekstilnoj tvornici »Jadranska«, a Zavod za zapošljavanje u Šibeniku financirao je taj tečaj sa 187 tisuća dinara. Interesantno je da je Zavod za ovu godinu planirao za stručno osposobljavanje oko 5 milijuna dinara, ali je, na žalost, do sada utrošeno tek 187 tisuća.

Nezaposleni primaju novčanu naknadu. Prema podacima koje smo dobili u Zavodu za zapošljavanje radnika, prošle je godine za novčanu naknadu nezaposlenih osoba izdato blizu 13 milijuna dinara, 1963. godine 10,5 milijuna, godinu dana prije 12 milijuna 730 tisuća dinara, a 1961. godine 6 milijuna 900 tisuća dinara. Do početka srpnja ove godine na ime novčanih naknada dato je 12 milijuna 170 tisuća dinara, što u odnosu na isto razdoblje prošle godine predstavlja povećanje za 98 posto!

Interesantni su i podaci o davanjima za zdravstvenu zaštitu nezaposlenih. Prošle godine izdato je 3 milijuna 660 tisuća dinara, godinu dana prije blizu 4 milijuna, a 1962. godine 5 milijuna 618 tisuća dinara. U prvih šest mjeseci ove godine vidno su porasli izdaci za zdravstvenu zaštitu nezaposlenih osoba. To povećanje u odnosu na prvih šest mjeseci 1964. godine iznosi čak 107 posto!

U Zavodu smo dobili još jedno obavještenje: mada su izdaci za nezaposlene radnike u prvih šest mjeseci ove godine dvostruko veći nego u istom razdoblju prošle godine, u drugoj polovini 1965. može se očekivati porast tih izdataka za 100 posto! Zbog čega će se sigurno povećati izdaci? Do povećanja izdataka doći će u prvom redu zbog znatno povoljnijih uvjeta za sticanje prava. Sada svi korisnici imaju punu novčanu naknadu — 50 posto od plaće. Pored toga, svim korisnicima koji su ostali nezaposleni prije 1. srpnja povisuje se novčana naknada za 22 posto. No, ne treba mimoći činjenicu da je na povećanje materijalnih izdataka najviše utjecalo to što su građevinska poduzeća zbog pomanjkanja radova otpustila velik broj svojih radnika.

To su, eto, neki podaci o zaposlenosti na području šibenske komune. Čini se da bi oni mogli — u granicama koje su im postavljene — biti od koristi svima onima koji se u ovim veoma značajnim trenucima našega privrednog života bave analizama privrednjaka, prekvalifikacije, pitanjem zapošljavanja, viškova radne snage, itd.

D. B.

Ne samo učitelj...

Naš sugovornik — MIRKO RADAK — je mlad čovjek. Rođen je 1940. godine u Gorišu, selu koje se smjestilo nad kanjonom Krke. Odatle ga je put poveo do grada podno Subićeva, u kojem je izučio učiteljsku struku. Danas, već četvrtu nastavnu godinu, podučava mališane u Rakovu Selu. Za njega vele da je dobar »prenoskač znanja«. Međutim, kažu da je i aktivan u mnogim društveno-političkim organizacijama. Izgleda da ta njegova aktivnost nije ostala nezapažena, jer su ga članovi Brnjice, Goriša, Konjevrate i Čvrljeva izabrali za svoga odbornika u Općinsko vijeće Skupštine općine Sibenik.

— Vidite, kaže Mirko, naša prosvjeta još uvijek nije naročito cijenjena. Slažem se, nitko

je na riječima ne potcjenjuje, ali, molim vas, koliko smo cijenjeni d i n a r i m a. Primanja su nam loša, stid me je ponekad, iako znam, iako vjerujem — krenut će stvari nabolje. Samo, molim vas, kada će se to dogoditi?! A trebalo bi, vrijeme je, da se i prosvjetnom radu dade stimulans. Treba li ponavljati, treba li naglašavati da mi odgajamo buduće čovjeka, budućega socijalističkog radnika: direktnog proizvođača, tokara, inženjera, ekonomista, liječnika, rukovodioce — da ne nabrajem više...

A ovo što sam rekao moje su riječi, ali pitajte stotinu drugih prosvjetnih radnika i svi će vam isto odgovoriti.

Znamo da su uvjeti rada u mnogim školama nedovoljavajući...

— Znete? Možda znete! Evo: u školi na kojoj radim nema globusa, zemljopisna karta se gotovo raspala, krov prokišnjava, inventar je dotrajavao. Slabi su to uvjeti. Čovjeku se ponekad prosto neda raditi, a opet moraš raditi, jer si svjestan: ne smiješ učenika osakitati! U nekoj drugoj profesiji možda čovjek može i zabušavati, ali u prosvjeti...

Odbornik ste. Birači su vam iskazali povjerenje. Recite nam koji su najaktuelniji problemi sela čiji ste odbornik.

— Mnogo se toga u našim selima uradilo. Samo, ruku na srce, još mnogo treba da se učini. Recimo: dotrajala je niskonaponska mreža u Gorišu i trebalo bi je popraviti. Selo samo ne može, ali domaćinstva nude pomoć: dobrovoljne radne akcije i samodoprinos. Išla je jedna delegacija mještane i do »Elektre« ali nisu naišli na razumijevanje. Onda javne česme: seljaci bi htjeli da ih koriste, da nove otvore, ali na nadležnom mjestu kažu da zasad o tome ne može biti govora, jer nedostaje vode. Iskreno govoreći — sumnjam da je taj odgovor na mjestu. Trebalo bi također popraviti put od Konjevrate preko Čvrljeva za Danilo Kraljicu. Na jednom zboru birača prisutni su se složili da na tome porade: mještani će dati zaprežna vozila, radit će sami, ali su tražili da im se osigura drobilica. Od toga još nema ništa, ali ima izgleda da se taj zaključak zbora birača sprovede u djelo. Problem su i dinamitaši: ubijaju bespravno ribu, dugo to već traje, bilo je o tome govora i na jednoj sjednici Skupštine općine, ali se do sada ništa nije poduzelo da se

Mirko Radak

dinamitašima stane na kraj. A trebalo bi, trebalo bi što prije.

Nadamo se da će problemi koje ste naveli biti riješeni prije ako se na njima više angažiraju društveno — političke organizacije. Kad smo se već i njihov dotakli, kažite kako rade.

— Osnovna organizacija SK kojoj pripadam obuhvaća sela Brnjice, Konjevrate, Čvrljevo i Goriš. Ima nas četrdesetak. Ne mogu kazati da naša organizacija nije aktivna, ali je evidentno da bi trebalo da se mnogo više angažiraju u rješavanju problema tih sela. Treba reći i to da se jedan dio članova SK u našoj osnovnoj organizaciji pasivizirao. Na sastancima često nema otvorene kritike, često se ide linijom manjeg otpora, linijom nezamjeranja, a to — zna se — nije dobro i nije poželjno. Čini mi se, također, da prijem u članstvo nije najbolji. Recimo: seljaka je mali broj, iako ih ima, naročito mladih poljoprivrednika, koji bi po svojim ličnim i društvenim kvalitetama zaslužili da se o njima povede računa. Da baza postoji, svjedoči i činjenica da od svih organizacija najbolje radi organizacija Saveza omladine. To se, mislim, ne smije gubiti iz vida. Đ. B.

Na zadarskom kolosijeku u Kninu

Sudar vlakova

Opet se dogodila željeznička nezgoda. Ovog puta na ulazu u kninsku stanicu, na početnom dijelu pruge Knin — Zadar. Bilo je to u subotu, 9. listopada, u 2.05 sati. Dok je manevarka pripremala postavu vagona pred magazin, našlo je na manevarsku kompoziciju teretni vlak koji je prispio iz pravca Benkovac — Kistanje. Od snažnog sudara manevarka je iskočila sa šina i teže je oštećena, dok se na maloj dizelki teretnog vlaka, koja se zarija u stražnji dio parne lokomotive, ne primjećuju znatnija oštećenja.

Od sudara je znatno oštećeno osam vagona, po četiri sa obe strane.

S obzirom da je u trenutku sudara ulazni signal bio u položaju »Stoj!«, tj. zatvoren, može se pretpostaviti da motorvođa lokomotive teretnog vlaka nije za vrijeme vožnje bio dovoljno oprezan, a niti da se pridržavao propisa. Da nisu vlakovođa Josip Ledenko i završni kočničar u posljednji čas povukli pomoćne kočnice, posljedice sudara bile bi još teže. Ovakvo je bio

lakše povrijeđen samo ložac manevarske lokomotive Ilija Čučak. Njegov drug, strojovođa Duro Plavša, vidiči kako se naglo približavaju svjetla iz farova teretnog vlaka, izbjegao je opasnost pravovremenim iskanjem.

U ovoj nezgodi vrlo sretno su prošli članovi ekipe »Jadran-filma« iz Zagreba, koji su se, zajedno s konjima, vraćali iz Raštevića kod Benkovca, gdje su snimali kooperativni film »Old Shatterhand«. Oni, kao očevidci događaja, kažu da je vlak u kojem su se nalazili vozio velikom brzinom i, iskreno govoreći, da su slutili da se ovakva vožnja neće dobro završiti. Bradati kaskaderi i drugi članovi filmske ekipe, koji su bili u vagonima u kojima su se nalazili i konji, doživljavali su veoma neugodne trenutke. Kad je njihov vlak našlo na manevarku, sudar se jako osjetio i u vagonima povaljao preplašene konje prema pratiocima, a ovi su se branili kako su znali i ujedno umirivali životinje. Sva je sreća da od njih nitko nije povrijeđen. (AM)

Pogledi mladih

Osjećaj koji nam nedostaje

Prije nekoliko tjedana pročitao sam na stranicama ovoga lista kako su u dvorištu Treće osnovne škole »neodgovorni omladinci« unijeli instalacije za košarku i kako zbog toga ljubitelji ovog sporta nemaju gdje trenirati. Nije rijetkost i na stranicama većih naših listova pročitati tužaljke na »neodgovorne omladince«. Ne znam što sve spada u »neodgovorne«, ali znam da se na svim stranama našega grada i na različitim objektima vide vrlo uočljivi znakovi te »neodgovornosti«.

Pogledajte samo kako izgledaju prozori na zgradi veslačkog kluba »Krka« ili prozori nekih školskih zgrada. Na početku ove školske godine susreo sam jedna velika kola natovarena slupanim klupama i stolicama, kao posljedica »neodgovornosti« polaznika jedne od naših gradskih škola. Često ćete naći električare kako mijenjaju žarulje na uličnoj rasvjeti, ne zato što su dotrajale, nego što su ih »neodgovorni« slupali. Nije li prije dvije godine takva sudbina zadesila sva rasvjetna mjesta na priključku za Mandalinu? Nisam to vidio, ali su mi pričali, kao što se i danas priča o bezbroj sličnih pojava. Smatram da je za to potrebna i pažnja nas mladih, koji to osuđujemo i smatramo jednim od naših problema, o kojemu bi ODGOVORNI morali povesti računa. Svodi sve to na neodgovornost, u stvari, znači potcjenjivati mnoge naše kolege i drugove. Zlo treba ocijeniti kao zlo, bez obzira tko ga počinio.

Ja u djelima takozvanih »neodgovornih« opažam jednu opasnu pojavu — manjak društvenog osjećaja kod znatnog dijela naše omladine. Sve što sam gore nabrojio mogu biti naoko sitnice, ali su znak nedostatka svakog razmišljanja o drugima. Poznata je stvar da mnogi ljudi na zajedničkim i općim poslovima mnogo manje rade nego kada rade sebi, jer nemaju osjećaja n. volje za ono što na izravan i opipljiv način nije njihovo vlasništvo. O toj istini, o takvoj naravi našega čovjeka, moralo bi se voditi više računa, posebno kod odgoja i formiranja baš onih koje se karakterizira s pojmom »neodgovornosti«. Nitko ipak mora za to odgovarati. Kroz omladinske organizacije pokušavalo se, iako ne dostatno, ustanoviti tu činjenicu i krizirati, ali ne vidim da se išta učinilo na otklanjanju ovakve pojave. Mi mladi dobro osjećamo da proživljavamo doba koja traži neku vrstu življenja, ona unutarnje snage i nekog viška života. Možda trpimo od nekog osjećaja inferiornosti, kojeg se želimo osloboditi! Često to ispada kao neka nestašnica. Toga je, istina, uvijek bilo, ali ipak se ni nestašnicu ne može smatrati ono što baca ljagu na jednu generaciju. Pojava huliganstva ili asfalisterstva ne spada u nestašnost. To je društveno zlo, posljedica neodgovorne savjesti i odgovornosti.

Društveni osjećaj treba već zarana razviti kod djece, jer tek po takvom osjećaju izlazimo iz uskućitosti svoga »ja« i postajemo društvena bića, kojima sebičnost nije početak i svršetak svih misli i djela. Korijen svega toga naći ćemo često u nepravilnom odgoju u najmlađim danima. Ja se dobro sjećam da su mi u osnovnoj školi pojedini učitelji i učiteljice infiltrirali u dušu čisto nešto pogrešno, nešto negativno. Tako se na primjer nikada nije osuđivalo zlo, nego čovjek koji ga je počinio, nastojeći da se baš prema njemu pobudi mržnja i gađenje. Tako se sve više razvijala ona negativna individualnost koja je u mladenačkim danima dobila širu primjenu i izvjestan osjećaj apatije uopće prema čovjeku. Smatram da je manje zlo ne osuditi zločinca nego li razviti u dječjoj duši osjećaj mržnje i osvete. Ono što se negativna unese u ranim danima uvijek ostaje kao latentna ili podsvijesna sklonost, koja može kasnije predstavljati veliko društveno zlo. Možda griješim, ali ipak smatram da u najviše slučajeva huliganstvo, asfalisterstvo i »neodgovornost« imaju svoj korijen baš u tome.

Društveni se osjećaj može odgojiti razvijajući samo ono pozitivno u djetu! Trebalo bi u osnovnim školama zadavati zajednički bilo fizički bilo intelektualni rad, koji se može svršiti suradnjom svih. Na taj bi način svaki osjetio kako od njegova priloga u dotičnom poslu zavisi čitav ishod i kvalitet posla. Ne samo u školi već i u obitelji, društvu, književnosti i novinarstvu treba odgovajati u tom smislu i naglašavati ljudima kako nisu samo oni na svijetu. U društvima i organizacijama trebalo bi birati ljude s razvijenim društvenim osjećajem i ljubavlju za opću narodnu stvar, ljude idealiste sa smislom i razumijevanjem za zajedničko dobro. Ne kažem da se tako ne radi, ali svakako ne uvijek, jer bi inače bilo manje privrednog kriminala radi kojeg su neki odgovorni sjedili na optuženičkoj klupi. Istina, lakše je osuditi nego odgojiti. Mi mladi osjećamo da nam nedostaje taj odgoj društvenog osjećaja i da je baš tu razlog tolikih negativnosti znatnog dijela naše omladine. Savjestnost je pri svakoj dužnosti: toliko važna koliko i sama dužnost. Odgoj treba da bude uvijek konstruktivan, a ne destruktivan. Sigurno da nije nimalo konstruktivno razvijati pri odgoju razbijački i rušilački instinkti, a razvija ga se uvijek kadgod se naglašava prezir, mržnja ili osveta. Toliko se u našem javnom životu naglašava miroljubiva koegzistencija, ali za nju treba odgovajati ljude, jer je ona moćna samo ondje gdje je razvijen društveni osjećaj. Tako gledam ja na ovu stvar, a mislim da nisam u tom osamljen. Vjerujem da su takvi pogledi mnogih mladih.

Rino Markov

Vodice na kraju sezone

Vodice su završile još jednu od svojih uspješnih turističkih sezona. Samo u prvih 9 mjeseci Vodice je posjetilo 16.592 domaća gosta i 4.312 stranih gostiju. Ukupan broj noćenja premašuje brojku od 253 tisuće. To je velika brojka i ona je rezultat ozbiljnog nastojanja Vodjana da zauzmu prvo mjesto na tablici turističkih punktova na našem području. No, ona mnogo i obavezuje. Povišenje cijena i ukidanje povlastica u saobraćaju odrazit će se, nesumnjivo, i na turistički promet iduće sezone. Osobito će to biti slučaj kod domaćih posjetilaca. Ako i ne dođe do znatnijeg smanjenja, sigurno je da će ukupna turistička bilansa ovih godina u kvaliteti pruženih usluga.

Upravo je taj kvalitet on o čemu će sada najviše trebati povesti računa. Još jednom treba naglasiti da je prošlo vrijeme improvizacije i svaštaranja u turizmu. I ne samo u lokalnim već i u našim općim okvirima. Znaju to i u Vodicama.

Na slici: Vodice su odahnule nakon sezone.

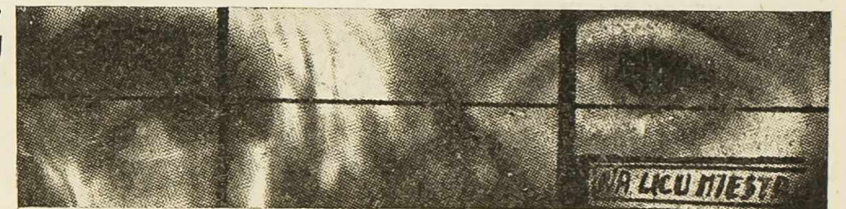
ČAKULE'

IZ DRNIŠA NEOZBILJNO

Primijetio sam da u »Čakulama« ništa ne izide iz Drniša. Odavde ima materijala na bacanje pa neka, ubuduće bude nešto i iz Drniša, i to sasvim neozbiljno i neslužbeno, onako kroz šalu. Ovi izvještaji nemaju cilj da uvrijede ili razliute, nego da kroz šalu prate ili tapkaju za životom.

Za drnišku je Poljanu utrošeno oko četrdesetak milijuna dinara. Bit će to krasan objekt kombiniran zelenom travom i popločan. Stvoren za šetnju. Zlobni jezici, koji se tuda šetaju, kažu da sela Čevoglave i Baljici nemaju svojih škola, nego da se nastava održava po privatnim seoskim kućama. Doduše, nisu rekli ništa o ugodnosti i ljepoti nove Poljane!

Već nekoliko mjeseci govori se i o Radničkom sveučilištu. Njegovo osnivanje je zacrtano — i u Statutu komune!

Drugovi, tvrdim kategorički da poduzeću »Kamenolom« za tri stoljeća neće ponestati sirovine!

Putujući iz Sibenika, vidio sam magarca kako se valja na cesti. Bio je toliko flegmatičan da se na sirenu autobusa nije osvrtao. Sofer ga je teškom mukom zaobišao. Došao sam do zaključka da se magarci neće valjati na cesti kad se asfaltira — ukoliko se do tog vremena ne prilagode!

Drugovi, ja se u svojoj diskusiji slažem sa onim prvim drugom. Pravilno je govoriti i onaj slijedeći diskutant. Lijepo je ono rekao, znate, onaj treći diskutant. Dobro su govorili i ostali drugovi. Ja vam nemam ništa novo reći!

Tko na sve čuti — zlo ne misli! Upravo dok sam ovo pisao stigla je do mene vijest da je u Domu zdravlja nestalo 7 milijuna dinara. Nitko je prisvojio doktorske plaće i plaće ostalog »medecinskog« osoblja. Kasu su našli potpuno kulturno zatvorenu. Ovoga su puta zdravstveni radnici zatražili prvu pomoć kod organa milicije. Rezultate prve pomoći Drniš očekuje sa uzbuđenjem!

Stranče, pred vas smo postavili jednu malu zagonetku. Ukoliko pronađete Meštrovčevu skulpturu »Vrelo života«, nagradit ćemo vas za dva dana besplatnog boravka u našem gradu. Uvjet je da vas nitko od domaćih ljudi do nje ne dovede. (Prijedlog za plakat na prilazima Drnišu u slijedećoj turističkoj sezoni).

U novije vrijeme se ispostavilo da ime DRNIS ima porijeklo iz NISA. Drniš je doktorirani Niš. To je, ustalom, svojevrmeno i otkrio mister Hari iz Radio-Zagreba.

U očekivanju svoje šanse postao sam šansonijer!

Šansonijer iz Drniša

U POVODU ODGOVORA AUTORA »ČAKULA« NA »DESET PROMAŠENIH ZAPOVIJEDI«

Na moj napis »Deset promašenih zapovijedi«, koji je objavljen u »Sibenskom listu« od 6. listopada 1965.

VIJESTI IZ DRNIŠA

GUSKE IZAZVALE PREKID STRUJE

Prošle su srijede preplašene guske izazvale prekid struje u Siveriću, u predjelu separacije Rudnika mrkog uglja. Nalet gusaka kroz električne vodove ostavio je bez struje separaciju, pogon rudnika i nekoliko kućnih potrošača. Od velikog jata gusaka, pri udaru u struju stradala je samo jedna guska.

Brzom intervencijom ekipe električara kvar je otklonjen i uspostavljen je normalan rad u rudniku. (e)

RESTAURIRA SE GRADINA

Da se otupi zub vremena koji nemilosrdno nagrizava Gradinu, staru tvrđavu iz XVI stoljeća, historijski spomenik u Drnišu iz vremena narodnih dinasta Nelepića, vrše se minimalni restauratorski radovi. Konzervatorski zavod u Splitu osigurao je za taj posao iznos od 880.000 dinara, a rad je povjeren komunalnom zanatskom poduzeću »Radnik« u Drnišu.

Zabrinjava podatak da za očuvanje historijskih spomenika u drniškoj općini mjerodavni faktori ne pokazuju ni najmanje interesa. (e)

godine, autor »Čakula« dao je odmah dvostruko veći odgovor.

Nemam namjeru da s njim dalje polemiziram. Teško je voditi normalan razgovor preko štampe sa sugovornikom koji izvrće jasan smisao mojih riječi i podmeće mi, kako on kaže, »u najmanju ruku, zlonamjerno korištenje one dogme o crno — bijelom«.

Kratko rečeno, njegov odgovor smatram jednako promašenim kao i onih njegovih »Deset zapovijedi reforme«, koje on sada čarobno promeće u svoj pozitivan doprinos provođenju privredne reforme. Možda njegova 7. 9. i 10. zapovijed također pogadaju nekakve »kvasinare«, »kapulicare« itd.

Pretpostavljam da će čitaoci poslušati savjet autora »Čakula« pa obratiti posebnu pažnju na riječi napisane velikim slovima ne bi li otkrili obratno značenje »gotovo svake« od njih.

Tačno je da smo mi u Dalmaciji poznati po tome što imamo izreke, koje imaju obratno značenje. Na primjer: kad netko dobro obavni nešto, mi kažemo »nije znam kako će«. Takvog duha u svoje dosadašnjim »Čakulama« rekao bih da i nema.

Napokon nešto ipak nije na visini »podsmješljiv i ironičan« (kako kaže autor »Čakula«) stil rubrike čiju podsmješljivost i ironičnost i obratno značenje treba odgonetati u velikim slovima. Šta biva s takvim stilom kada nema velikih slova?

U svakom slučaju nije pametno u ozbiljnim stvarima biti dvosmlen.

Paško Periša

ODGOVOR AUTORA »ČAKULA«

Ne znamo da li je drug Paško Periša, kad nas je nazvao reakcijom, neprijatelja koji spamo otrovne strijele, očekivao da na te teške optužbe kažemo: tako je!

Zeljeli bismo da nam se objasni čime se može dokazati da je autor »Čakula«, kojega drug Periša poznaje, neprijatelj (jer je tako etiketiran) Treće, zar je zaista i naše objašnjenje promašeno? Pa i naš stil pisanja i duh »Čakula«! I zar zaista nije trebalo (ili smjelo) reći — da pozitivno doprinosimo provođenju privredne reforme!

I na kraju, možda je zaista trebalo da sva naša slova budu mala.

Autor »Čakula«

II savezna nogometna liga

Pobjeda u zadnjim minutama

„Šibenik“ — „Maribor“ 2:1 (1:1)

Prvenstvena nogometna utakmica II savezne nogometne lige-zapad. Stadion »Rade Končara«. Gledalaca oko tisuću. Vrijeme vjetrovito, teren dobar za igru. Strijelci: Stošić u 20. i Bakmaz u 88. minuti za »Šibenik«, a Prosen u 23. minuti za »Maribor«. Sudac Radić iz Solina.

»Šibenik«: Sirković, Marenčić, Grgić, Zepina, Miljević, Stošić, Živković (Bakmaz), Orošnjak, Stanišić, Relić i Marinčić.

»Maribor«: Vabić, Jovanović, Grubišić, Sizgoreo, Pletikosić, Balent, Klenčić (Stopić), Prosen, Breznik, Pirc i Binkovski.

I u nedjeljnom susretu protiv ekipe »Maribora« domaći su mogli lako izgubiti jedan bod. Unatoč terenskoj premoći i nižu propuštenih prilika pred vratima gostiju, »Šibenik« je tek u posljednjim minutama odlučio susret u svoju korist. Akcija navalnih igrača pošla je sa sredine terena, loptu je primio Orošnjak koji ju je dodao slobodnom Bakmazu na desnom krilu. Ovaj mladi igrač nije dugo oklijevao i pored brojnih igrača jedne i druge ekipe šutirao je na vrata. Lopta je u luku krenula iznad vratara Vabića, okrnula gornju stativu i nakon što je prešla gol-liniju odbila se u polje. Sudac Radić je, ne oklijevajući, dao znak da lopta krene s centra. Gosti su, međutim, reklamirali ofsajd i sudac je nakon kraćeg konzultiranja sa pokrajnjim sudcem potvrdio svoju raniju odluku. U međuvremenu došlo je do međusobnog koškanja i nesportskih ispada nekih igrača oba tima, pa je sudac bio primoran da isključi iz igre Grubišića, lijevog braniča »Maribora« Nakon što su gosti po drugi put krenuli sa centra sudac je odsvirao kraj ovog susreta, koji obostrano prikazanim nogometom nije zadovoljio gledaoce. Pobjeda »Šibenika« je i pak zaslužena i prema terenskoj premoći i šansama mogla je biti izražena sa većim omjerom. Gosti su, međutim, iznenadili vrlo slabom igrom, a u toku cijelog susreta oni su utpili na vrata Sirkovića samo tri do četiri udarca.

Do 18. minute »Šibenik« je imao inicijativu u svojim rukama, ali od brojnih prilika nije uspio iskoristiti ni jednu. Tek u 20. minuti jedna od brojnih akcija završila je pogotkom. Stanišić je prodrio prema vratima i kad se našao u poziciji da pogodi mrežu — Vabić ga je nepropisno zaustavio i sudac je dosudio jedanaesterac. Najtežu kaznu izveo je Stošić, ali tako slabo da je Vabić odbio loptu u polje. Međutim, ona je ponovo došla do Stošića koji ju je prisrebno plasirao u mrežu — 1:0. Nakon vodstva domaći stalno napadaju i oštri udarci Marinčića, Relića i Stanišića odlaze pored ili iznad gola. I upravo kad se malo tko nadao — gosti su već u 23. minuti izjednačili rezultat na 1:1. Pirc je s auto - linije dodao loptu do Prosena, koji je iskoristivši greške Zepine pogodio donji lijevi ugao. Iznenadna promjena rezultata nije pokolebala domaće igrače, tako da oni vrše stalne napade na vrata gostiju. Nekoliko minuta prije završetka prvog poluvremena domaći su za redom izveli četiri udarca s ugla, ali bez uspjeha. Početak drugog poluvremena ponovo je pripao domaćima, koji u više navrata dovode u iskušenje protivničku obranu. U 56. minuti Stanišić je oštro šutirao baš u čas kad je Vabić napustio vrata. Međutim, u zadnji čas u blizini se našao Grubišić, koji je loptu izbio u kornjer. Pet minuta kasnije gosti su bili u prilici da promijene rezultat. Pirc je sa nekih 8 me-

tara uputio loptu na gol i Sirković je jedva umirio ovaj udarac. Do kraja susreta na terenu se odvijala uglavnom ravnopravna igra u kojoj je »Šibenik« bio nešto opasnija momčad. U 80. minuti »Šibenik« je imao ponovo priliku da povede. Orošnjak se oslobodio nekoliko igrača, a onda dodao loptu Stanišiću, koji se obrukao. On, naime, sa svega nekoliko metara nije uspio pogoditi mrežu. Ono što nije pošlo njemu za rukom uspjelo je mladom Bakmazu dvije minute prije kraja.

Za osvajanje dvaju vrijednih bodova zaslužna je cijela ekipa »Šibenika«, u kojoj su bolju ocjenu zavrjedili Relić, Miljević i Bakmaz. Kod »Maribora« nitko se nije posebno isticao. Sudac Radić dobro je obavio svoj zadatak. (jj)

SOFK-a PARE DIJELI

Upravni odbor Saveza organizacija za fizičku kulturu u Drništu sastaje se jedanput godišnje, onda kada treba da raspodijeli sredstva koja Skupština općine odredi svojim budžetom. Taj sastanak održan je prošle subote.

Minimalan iznos od 1.300.000 dinara podijeljen je među sportske organizacije koje ispoljavaju zapaženiju aktivnost. NK »DOŠK-u« doznačeno je 450.000, NK »Rudar« 200.000, DTO »Partizan« 250.000; isti iznos dobilo i devet đakčkih sportskih društava, PD »Promina« 50.000, Općinskom komitetu SOH isto toliko, a preostalih 50.000 zadržano je za nepredviđene izdatke. (c)

NK »DINARA« OTVORILA DRUŠTVENU PROSTORIJU

Gostujući igrači i drugi sportski radnici jednodušni su u ocjeni da NK »Dinara« u Kninu, u porednju s drugim sportskim organizacijama na području Dalmacije, ima najbolje klupske prostorije i sanitarni trakt. U novogradnji, u neposrednoj blizini igrališta, postoje odvojene svlačionice za domaće igrače i gostujuću momčad, posebna prostorija za suce, lijepe uređena kancelarija, a u sanitarnom dijelu nalaze se tuševi s toplom i hladnom vodom. »Dinara« je u ponedjeljak, 11. listopada otvorila i društvenu prostoriju u kojoj se nalazi televizor. Ona će biti otvorena svakog dana od 16 do 22 sata, osim nedjelje. Bit će to ugodno sastajalište igrača, članova i prijatelja »Dinare«.

ORIJENTACIJA NA MLADI KADAR

Glavna orijentacija kluba u narednom periodu je rad s najmlađima, s pionirima i pionirkama, jer su današnji stariji igrači postigli ono što je bilo moguće, ali daleko ispod onoga kvaliteta koji se traži danas. Ovih dana počet će prvenstvo kluba za pionire i omladinice, a najvjerovatnije je da će se za Dan oslobođenja Šibenička organizirati i otvoreno prvenstvo grada u svim kategorijama. Pravo učešća na tom prvenstvu imat će registrirani i neregistrirani igrači.

GALEB — PARTIZAN

15:12 (8:6)

Igralište »Partizana« u K. Sućurcu. Gledalaca oko 200. Sudac: inž. Mrkonjić iz Splita. »Galeb«: Mrsić, Mandić 1, Ernjak, Parat, Kujović 3, Bujas 6, Mileta 1, Plančić, Marlović 4, Čobanov i Catlak.

»Partizan«: Boban, Prepelj 1, Biočić 1, Božin I 1, Jež 4, Višić 3, Žegarac, Ban, Božin II 2, Vukčević i Sarajčević.

UMRLI

Danica Grubišić, stara 71 godinu.

MALI OGLASNIK

PRODAJEM VEĆE IMANJE SA KUCOM, VODOM, pet minuta do stanice Ripište u Vrpolju kod Šibenika. Pogodno za one koji rade u Šibeniku, a stanuju u Zagori. Obratite se: Plenča Mate, Smičiklasova 21/III Zagreb I

Godišnja skupština STK »Šibenik«

PONOVO U ELITNO DRUŠTVO

U prisustvu tajnika Stolnoteniskog saveza Hrvatske druga Branka Franjića, te predstavnika Općinskog odbora za fizičku kulturu Ante Validžića i ostalih gostiju, u nedjelju je u prostorijama kutića »Velimir Skorpik« održana godišnja skupština STK »Šibenik«, na kojoj je izabran novi odbor od 7 članova. Za predsjednika je izabran dosadašnji potpredsjednik Nikola Andrić.

Na skupštini je ukazano priznanje pioniru stolnog tenisa u Šibeniku Anti Validžiću, koji je više od 15 godina sve svoje slobodno vrijeme posvetio radu u tom klubu.

PONOVO PREUZETI PRIMAT U DALMACIJI

U toku svoga 15-godišnjeg djelovanja STK »Šibenik« je bio jedan od najboljih klubova u Dalmaciji, a bio je i jedan od najboljih u Hrvatskoj. Klub je 12 puta osvojio prvenstvo Dalmacije u svim kategorijama, a njegovi članovi su osvajali i pojedinačne titule prvaka. U tom je najviše uspjeha imao Sime Gulini, koji danas igra za zagrebačku »Mladost«.

U referatima, a i u diskusiji, bilo je riječi o tome da treba što prije klub podići na nivo prošlih godina, jer za to postoje svi uvjeti. Danas u klubu svakodnevno vježba više od 50 pionira i pionirki, koji će za koju godinu predstavljati Šibenik na svim stolnoteniskim takmičenjima.

UREĐENJE PROSTORIJA

Prostorije u kojima se odvija svakodnevni rad kluba dosta su dotrajale i za njihov su popratak potrebna finansijska sredstva koja klub ne posjeduje. Da bi se moglo normalno raditi, potrebno je više od 500.000 dinara. O tom problemu trebalo bi da se malo više pozabave i organi društveno-političkih organizacija u gradu.

ORIJENTACIJA NA MLADI KADAR

Glavna orijentacija kluba u narednom periodu je rad s najmlađima, s pionirima i pionirkama, jer su današnji stariji igrači postigli ono što je bilo moguće, ali daleko ispod onoga kvaliteta koji se traži danas. Ovih dana počet će prvenstvo kluba za pionire i omladinice, a najvjerovatnije je da će se za Dan oslobođenja Šibenička organizirati i otvoreno prvenstvo grada u svim kategorijama. Pravo učešća na tom prvenstvu imat će registrirani i neregistrirani igrači.

Pobjeda, Galeba“ i „Metalca“

U četvrtom kolu Dalmatinske rukometne regije šibenski su predstavnici izvojevali pobjedu. »Galeb« je kao gost u K. Sućurcu pobijedio domaćeg »Partizana«, koji je prošle nedjelje u Zadru pobijedio »Elektra«, prošlogodišnjeg prvaka regije. Igrači »Metalca« su na svom terenu porazili »Trogir«. Utakmica između »Partizana« iz Dugog Rata i »Elektra« nije igrana zbog toga što »Elektra« nije uplatila taksu od 20.000 dinara, i ta je utakmica registrirana sa 5:0 u korist »Partizana«.

centar koji je prošlih godina **PUNA PODRSKA STOLNOTENISKOG SAVEZA**

Pozdravljajući rad skupštine, tajnik Stolnoteniskog saveza Hrvatske Branko Franjić, među ostalim je rekao: »Neobično sam sretan što sam imao priliku da poslije duže pauze ponovno prisustvujem na skupu na kojem se tretira pitanje razvoja stolnog tenisa u vašem gradu. Svi mi u Savezu bili smo sretni kad smo dobili vaše pismo u kojem ste nas obavijestili da se stolnoteniski rad ponovo podigao na zdrave noge. Drago nam je bilo, jer smo vidjeli da ćemo imati još jedan jaki centar,

bio jedan od najboljih. Mogu vam izjaviti da će vam Stolnoteniski savez Hrvatske dati punu podršku, a naročito što se tiče nabavke rekvizita«.

Na kraju svoga izlaganja drug Franjić je novoizabranom Izvršnom odboru poželio puno uspjeha, a mladim igračima da se već dogodi neki od njih nade na rang-listi najboljih pionira Hrvatske, odnosno Jugoslavije.

Predstavnik SOFK-e drug Validžić, pored ostalog je rekao da će i Općinski odbor za fizičku kulturu podržati ovaj pokušaj da se stolni tenis u našem gradu podigne na nivo prošlih godina. (DK)

Razgovor sa trenerom „ZADRA“ Slavkom Lušticom

Problem su samo braniči

Na inicijativu nekolicine nogometnih stručnjaka u četvrtak, 21. listopada, će se u Kragujevcu održati prijateljska nogometna utakmica između reprezentacija Istočne i Zapadne skupine Druge lige. Za trenere, odnosno selektore reprezentacije Zapadne skupine određeni su: Šimunić (»Maribor«) za Sloveniju, Vekić (»Slavonija«) za područje Slavonije, Žigante (»Famos«) za Bosnu i Hercegovinu i Slavko Luštica za Hrvatsku.

Povodom toga razgovarali smo s trenerom »Zadras«, a donedavno trenerom »Šibenika« — Slavkom Lušticom, jednim od selektorske četvorke. Pitali smo ga da li ima kakvih teškoća oko sastava najbolje jedanaesterice. On se našoj molbi vrlo rado odazvao, i evo što nam je rekao:

— Da sam od strane Nogometnog saveza Jugoslavije određen za trenera reprezentacije, doznao sam iz štampe. Ja ni do danas nisam ništa službeno dobio od Saveza. Međutim, tek u ponedjeljak sam telefonski pozvan da zašto nisam poslao spisak igrača koji dolaze u obzir.

Kakva je sada situacija?
— Sada je sve u redu. Ja ću pokušati da s moga područja odaberem najbolje igrače.

Možete li nam reći koje ste igrače pribilježili?

— Imam ih dosta. Ne znam u kakvoj su formi, jer u zadnje vrijeme ne putujem sa ekipom. Nadam se da će oni igrači koje ja predložim u potpunosti izvršiti zadatke koji se pred njih postavljaju.

Koga ste od igrača »Šibenika« predložili?

— Predložiti ću četvoricu.

Koji su to?

— Sirković će sigurno obući dres s brojem jedan. Drugi kandidat je Boško Miljević, koji ove jeseni igra zaista dobro i ja se nadam da će on u potpunosti zadovoljiti na mjestu srednjeg pomagачa. Od navalnih igrača predložiti ću Relića, koji iz utakmice u utakmicu igra sve bolje. Četvrtog vam još ne mogu određeno reći.

Hoćete li nekoga predložiti iz »Zadras«?

— Čini mi se da nemam ovoga puta nijednog igrača koji bi mogao ući u uži izbor, mada bi po kvalitetama mogli ući Klarin i Antošin.

Imate li koga iz »Splita«?

— Prema onome što sam u nedjelju vidio u Zadru, mislim da nijedan igrač »Splita« nije u formi.

I na kraju, možete li nam reći koji su vam najveći problemi?

— Najveći problemi su nam braniči. U Zapadnoj skupini nema dobrih braniča. Bit će nam prisiljeni da na ta mjesta postavimo stare iskusne braniče, kao što su Rukavina iz »Slavonije« i Starman iz »Lokomotiv«.

Još bismo vas molili da nam kažete približno imena onih igrača na koje vi računate.

— Ja ću vam kazati, ali ta lista još nije konačna. Sirković, Miljević i Relić (Šibenik), Popov, Anović, Lazović, Nikolić i Lalić (Celik), Račić i Burić (Borovo), Rukavina (Slavonija), Starman (Lokomotiva), Sizgoreo i Prosen (Maribor), Zedat (Sloboda), Hošić (Famos) i Jušić (Borac). DK

Dalmatinska zonska liga

DOŠK - „Slaven“ 2:1

Igralište na Podvornici. Vrijeme sunčano s povremenim vjetrom. Teren travnat, suv. Gledalaca 700. Sudac Stjepan Bašić iz Šibenika.

Strijelci: 1:0 — M. Nakić (6 minuta), 2:0 — M. Nakić (62. minuta), 2:1 — Gejić (75 minuta).

DOŠK: Bilić, A. Vukušić, Kravar, A. Tomić, Ramljak, Kovačević, Z. Tomić, Cosić, M. Nakić, M. Ozegović, Buljević.

SLAVEN: Zane, Gabre, Ruso (Vukman), Novak, Bilić, Bilota, Sušić, Gejić, Najev, Drnasin, Pantelić.

Gledaoci su očekivali da će DOŠK imati lagan posao i uvjerljivo poraziti novog zonsaša, a kada se utakmica završila bili su sretni što njihov ljubimac nije ostao bez jednog boda.

Nakić, koji se ovaj put pojavio u ulozu vode navale, već je u 1. minuti mlakim udarcem iz okreta pogodio lijevu stativu. U listu strijelaca upisao se prvi put na ovoj utakmici u 6. minuti kada je u šesnaestercu dočekaio nisko tučen udarac iz ugla i loptu puščen u lijevi gornji ugao mreže.

Poslije ovog gola igra postaje nezanimljiva. Igrači se po terenu kreću sporo i nezainteresira-

no. Buljević je u tom razdoblju igre zapucao nekoliko vrlo povoljnih prilika za postizanje golova.

Drugo poluvrijeme nije najvjestilo ništa bolju igru. Navala domaćih nije uspjela s golne crte da ugura loptu u nezaštićeni dio mreže. »Slaven« se, u glavnom, ograničio na obranu.

Kovačević je u 62. minuti lijevo tukao slobodan udarac sa 30 metara. Nabacio je loptu pred gol dobro postavljenom Nakiću, a on je glavom produžio pored nemoćnog vratara u lijevi gornji ugao.

U 75. minuti igre dosuđen je kornjer s desne strane protiv domaće momčadi. Sušić je izveo taj udarac nabacivši loptu u vratarski prostor. Skočio je Gejić i glavom smanjio rezultat na 2:1.

Poslije primljenog gola DOŠK igra nesređeno i samo ga je sreća spasila da Slaven nije iskoristio tri idealne šanse da izjednači rezultat.

Ni u jednoj ekipi nije se nitko posebno istakao. Vratari nisu krivi za primljene golove, a imali su i nekoliko uspjelih intervencija.

Ovaj fer susret bez teškoća je dobro vodio sudac Bašić. (c)

OD SRIJEDE DO SRIJEDE

SRIJEDOM U SEDAM

JAVNA TRIBINA RADNIČKOG SVEUČILIŠTA

Srijeda, 20. X

PROVOĐENJE PRIVREDNE REFORME U OPĆINI ŠIBENIK. Predavači: Paško Periša, poslanik Saveznog vijeća i Dane Sekso, načelnik Odjela za privredu.

Srijeda, 27. X

DANTEOV SREDNJI VIJEK. Predavač: prof. Cvjetko Mika, Split.

Dvorana DIT-a. Početak u 19 sati.

ROĐENI

Davorika, Mile i Milke Bilić; Zlatko, Ante i Mare Dražić; Ines, Drage i Marije Petrović; Terezija, Katica Novačić; Saša, Dragoslava i Jele Sirković; Dragiša, Dragomira i Stane Dragović; Zrinka, Tomislava i Vlatke Staničić; Ana, Mate i Marije Bukarica; Vlado, Ćede i Zdenke Stakić; Duško, Petra i Vide Boga; Zlatko, Vjekoslava i Velinke Benko; Petar, Ive i Ane Alviž; Damir, Veselina i Marije Dragović; Marija, Dragutina i Ljubice Mićin; Neven, Petra i Ilinke Radić; Emil, Frane i Marije Sumera; Damir, Vicka i Janje Grandeš; Sime, Marka i Nede Mandušić; Mladeška, Jere i Karme Klarendić; Miroslava, Miroslava i Desanke Belamarić; Zlata, Petra i Darinke Batinica; Sandra, Ive i Marije Čelić i Stipe, Petra i Janje Catlak.

VJENČANI

Nenad Mrša i Zeljka Jurićev-Tališaj; Josip Srok i Frana Munjiza; Jere Klarendić i Karmela Vrbičić; Petar Mlošeović-Bilušić i Veronika Lampalov-Miljas; Džemal Šare i Gordana Novaković i Ante Bergam i Božidarka Jurić.

UMRLI

Danica Grubišić, stara 71 godinu.

MALI OGLASNIK

PRODAJEM VEĆE IMANJE SA KUCOM, VODOM, pet minuta do stanice Ripište u Vrpolju kod Šibenika. Pogodno za one koji rade u Šibeniku, a stanuju u Zagori. Obratite se: Plenča Mate, Smičiklasova 21/III Zagreb I

KUPUJEM HITNO MODERNI DVOSONBNI STAN ODMAH USELJIV. Plaćanje u gotovu. Adresa u upravi lista.

PRODAJE se osobni automobil »Fiat C« u dobrom stanju. Obratiti se na telefon 22-77.

Izdaje i štampa: Novinsko-izdavačko poduzeće »Štampa« Šibenik

Direktor: MIRKO KNEZEVIĆ

List uređuje redakcijski kolegij - Glavni i odgovorni urednik - JOSIP GRBELJA - Uredništvo: Šibenik - Ulica Petra Grubišića 3 - Telefon uredništva 25-62 - Rukopisi se ne vraćaju.

Mjesečna pretplata za SFRJ 200 dinara, za inozemstvo 400 dinara — Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 435-11-18 — Telefon štampari je 22-28 i 29-53.

Od prve do posljednje minute igre »Galeb« je diktirao oštar tempo. Domaći su bili ravnopravni samo nekoliko minuta u prvom dijelu, kad su uspjeli izjednačiti rezultat. Inače, gosti su stalno vodili sa nekoliko zgoditaka razlike.

Pobjeda »Galeba« je potpuno zaslužena. Najbolji igrač pobjednika bili su kapetan momčadi Kujović i jedan od najmlađih igrača Bujas, koji je utakmice u utakmicu pokazuje sve bolju formu. Čini se da se Bujas razvija u odličnog obrambenog igrača, koji iz pozadine zna ugroziti protivnički gol. Osim njih, još se istakao i vratar Catlak, kojemu je ovo prvi nastup za momčad »Galeba«.

U ekipi »Partizana« jedino su zadovoljili Jež i Boban. Sudac Mrkonjić sudio je dosta dobro.

METALAC — TROGIR

22:21 (10:11)

Igralište III osnovne škole. Gledalaca oko 300. Sudac Jurišić iz Splita.

»Metalac«: Sarlah, Knežić, Bašić 6, Vlahov, Popović 3, Pema 8, Nikolić, Periša 2, Mazarin, Zorić 2.

»Trogir«: Kandija, Koc 5, Jarebić, Muštra, Šantić, Šabić 9, Hrabar, Radić, Grujić 4 i Dragas.

Ova je utakmica za igrače »Metalca« bila od velike važnosti. Naime, trebalo je vidjeti hoće li se oni odlijepiti od začelja tablice. Odmah na početku gosti su imali nešto više od igre i preko raspoloženog Sabića postizhu vodstvo od 3:1. Malo kasnije domaći se pomalo sređuju i preko Peme i Bašića izjednačuju rezultat na 3:3, a odmah nakon toga povelu su sa 5:3. Prvo poluvrijeme završilo se pobjedom Trogirana.

U drugom dijelu na terenu se razvila ogorčena borba za svaku loptu. Domaći su po svaku cijenu pokušavali da postignu pobjedu. Međutim, gosti su se dosta vješto branili i odlično napadali na vrata Šibenčana. Tek pri kraju utakmice Zorić je postigao pobjedonosni zgoditak, koji je donio domaćima dva dragocjena boda.

Najbolji igrači ovog susreta bili su Pema i Šabić. Osim njih, još su se kod »Metalca« istakli Bašić i Periša, a kod »Trogira« Grujić i Koc.

Sudija Jurišić je dosta dobro vodio utakmicu.

U petom kolu prvenstva Dalmatinske rukometne regije »Galeb« na svom terenu igra protiv »Partizana« iz Dugog Rata, a »Metalac« gostuje u Splitu.

(DK)